

October - December 2023 | Volume 72 | No 4

THE FAITH magazine

Revistă de
cultură și
spiritualitate
editată de
Mitropolia
Ortodoxă
Română
a celor două
Americi

EVENTIMENT

Fr. Julian Anitei

Reflections on the care of the Church for the elderly

ARHIDIACON ADRIAN SORIN MIHALACHE

**Putem vedea ceea ce este mai
presus de vedere? Credința
deschide cerul nevăzut al celor
dumnezeiești**

**ROYA Winter
Camp 2023-24**

contents

† NICOLAE

PASTORAL LETTER FOR THE FEAST OF THE LORD'S NATIVITY 2023 | 3

ST. NIKOLAI VELIMIROVICH

Homily on the Day of the Protection of the Mother of God | 4

FR. JULIAN ANITEI

Reflections on the care of the Church for the elderly | 6

DORIN STOICA

Semnificația Nașterii lui Iisus Hristos | 11

ARHIDIAC. DR. ADRIAN SORIN MIHALACHE

Putem vedea ceea ce este mai presus de vedere? Credința deschide cerul nevăzut al celor dumnezeiești | 13

CARMEN OGNEAN

2023 ROYA Congress | 17

LAURA IONESCU

ROYA Winter Camp 2023-24 | 19

PR. IULIAN ANIȚEI

Părintele Profesor Gheorghe Onofrei la ceas aniversar- prinos de recunoștință și grațitudine | 22

RECENZIE

Regăsirea ființei prin știință și credință | 26

PR. ION GHERMAN

Judy - Ann (Oprea) Soldorfean
12 mai 1946-17 octombrie 2023 | 28

NEWS

Holy Synod holds working and solemn sessions | 31

IULIANA GHEORGHE

Mission trip to Brazil, Chile and Argentina | 32

FR. NICOLAE CLEMPUS

Eastern US Deanery Assembly, Easley, SC | 34

DIACON VALENTIN DESPOIU

Adunarea de Protopopiat a Coastei de Vest a SUA | 36

† IOAN CASIAN

PASTORALĂ LA PRAZNICUL NAȘTERII DOMNULUI 2023 | 39

CARMEN OGNEAN

105 ani de ortodoxie românească la

EDITORIAL BOARD

His Eminence Metropolitan Nicolae

His Grace Bishop Ioan Casian

V. Rev. Fr. Vasile Mureșan

V. Rev. Fr. Daniel Ene

V. Rev. Fr. George Bazgan

The Faith Magazine is published quarterly by the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas. Opinions published in this magazine do not necessarily reflect the position of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas unless so stated.

Annual Subscription:

USA, \$10.00

CANADA, \$15.00

INTERNATIONAL, \$25.00

Postmaster send address changes to Credința – The Faith, 5410 North Newland Avenue, Chicago IL, 60656-2026, USA

Pastoral Letter for the Feast of Lord's Nativity 2023

† NICOLAE

by the mercies of God
Archbishop of the Romanian Orthodox
Archdiocese of the United States of America
and Metropolitan of the Romanian
Orthodox Metropolia of the Americas

*To our beloved Clergy and Orthodox Christians,
grace, peace and joy from Christ the Lord, and
from us a hierarchical blessing.*

Most Reverend Fathers, Beloved Faithful,

The angels' proclamation constitutes the most appropriate *glad tidings* for us to share with one another the joy and peace brought by the Savior's Nativity. And it is right that we Christians should share this with our world, troubled by discord and war between brothers and peoples. **God's descent to earth, the Incarnation of the Son of God, is the message that can bring this world back to understanding, peace, and joy.**

St. Luke the Evangelist describes the event of the joy-filled proclamation of the angel to the shepherds: "...while they were there (in Bethlehem), the days were completed for her to be delivered. And she brought forth her firstborn Son, and wrapped Him in swaddling cloths, and laid Him in a manger, because there was no room for them in the inn. Now there were in the same country shepherds living out in the fields, keeping watch over their flock by night. And behold, an angel of the Lord stood before them, and the glory of the Lord shone around them, and they were greatly afraid" (Luke 2:6-9). St. Nikolai Velirimovich assures us that great is the glory of God that shines on the angels and the just; and these, being mortal men, were made worthy to see the light of the glory of God, in the vision of the Prophet Ezekiel: "*I saw, as it were, the appearance of fire with brightness all around. Like the appearance of a rainbow in a cloud on a rainy day, so was the appearance of the brightness all around it. This was the appearance of the likeness of the glory of the Lord. So when I saw it, I fell on my face*" (Ezekiel 1:27-28). But the glory of God revealed at the nativity of Christ is in no way a cause for concern. Instead, the angel of the Lord brought them the good tidings of the Incarnation of the Savior of the world: "*Do not be afraid, for behold, I bring you good tidings of great joy which will be to*

all people. For there is born to you this day in the city of David a Savior, who is Christ the Lord" (Luke 2:10-11). The Archangel greets the Virgin Mary at the Annunciation with the greeting *Rejoice*, and the angel proclaims to the shepherds *great joy*. When the magi saw the star above the cave they *rejoiced with exceedingly great joy* (Matthew 2:10).

St. Gregory Palamas clarifies for us what is this great joy for all people: "*listen to the angelic song to the end and understand, for it says: Glory to God in the highest and on earth peace, goodwill toward men! God... comes now in the flesh, granting His peace to men and reconciling them with the Most High Father... But what does it mean that God's goodwill is added to peace? ... Goodwill is the will of God well-pleasing of itself, original and perfectly complete. Just as God has called many sons, but only One is the Son in which He is well pleased* (Mathew 3:17), He also has often granted His peace, but only one is **the peace which has with it also His goodwill**: that which through the incarnation of our Lord Jesus Christ was given **as completely perfect and unchanged to all peoples and to all those who want it.**"

As we see, St. Gregory shows us God's plan for the salvation of the world through the incarnation of His Son. The revelation of the glory of God is not frightening for the shepherds, but brings the joy of the message of salvation. The salvation proclaimed refers in the first place to man's reconciliation with God, to the proclamation of God's goodwill, the revelation of God's desire to bring man back into communion with Him. In this presentation of the proclamation of the Savior's Nativity, that of St. Luke the Evangelist, we also discover a call to understand how God works with man. The message of the Nativity brings joy, and the joy is followed by doxology, by words of prayer and of glory that man addresses to God for the gift of

“Glory to God in
the highest and on
earth peace,
goodwill among
men!”
(Luke 2:14)

pastoral letter

salvation. And that doxology itself becomes a source of peace among men.

St. Nikolai Velirimovich reinforces this when he says, “when people joyfully give first place to glorifying God in the highest, this brings peace on earth and both of these become a source of goodwill among men. The Lord Jesus came to earth precisely so that the earth would lift up God’s glory in the highest and thus there would be peace and goodwill among men.”³ After Adam’s sin and his estrangement from God, only the righteous of the Old Testament, like Abel, Noah, Abraham, Isaac and Jacob were able to glorify God in the highest, to have peace and goodwill among themselves. At the Savior’s Nativity goodwill and peace among men are announced to us. And these, according to St. Gregory Palamas, **completely perfectly and unchanged and to all those who desire it.**

We find the conclusion of these words also from St. Gregory Palamas: “Let us preserve this peace, brothers! For we have received this as an inheritance from the One now born our Savior, who has given us the spirit of adoption through which we are made **heirs of God and joint heirs with Christ.**⁴ Let us therefore be at peace with God, doing that which is well pleasing to Him,⁵ becoming wise, proclaiming the truth, fulfilling righteousness, steadfast in prayer and supplication,⁶ praising and singing spiritual songs in our hearts,⁷ not only with our lips. Let us be at peace with ourselves... **Let us be at peace with one another, bearing with one another, and**

forgiving one another, if anyone has a complaint against another, just as Christ has forgiven us,⁸ showing mercy on one another just as Christ through His love for us had mercy on us and descended to us for us.⁹

This hesychast father shows us in these words the Christian’s path toward salvation through achieving reconciliation with God and our neighbor. Such a Christian can proclaim in these days the joy and peace that come from the glad tidings of the Nativity of the Savior. Today’s troubled world is waiting for us to proclaim peace, to bring joy and hope to those who have suffered and are still suffering on account of war. My thought at this glorious feast is precisely that of invoking heavenly peace upon hearts that are bereft of love and unity, and full of the thorns of hatred and other sins.

I pray that God will descend and bless every priest and believer, every parish and monastery of our Archdiocese. May He bring each of us His Peace; may He grant us the joy of proclaiming the Birth of the heavenly Child.

I embrace you with brotherly love in Christ the Lord, and may you celebrate the holy festivals of Christmas, the New Year, and Theophany with health, peace, and spiritual joys!

Your brother in prayer to God,
 † Metropolitan NICOLAE
 Chicago, the Feast of the Lord’s Nativity,
 2023

Notes

¹ Sf. Nicolae Velimirovici, *Predici*, Editura Ileana, București, p. 35.
² *Omilia 58 la Nașterea Domnului*, în Sfântul Grigorie Palama, *Omilii*, volumul 3, Editura Doxologia, Iași, 2021, p. 189-190.
³ Sf. Nicolae Velimirovici, *Predici*, Editura Ileana, București, p. 37.
⁴ Romani 8,17.

⁵ Cf. Filipeni 4, 18.
⁶ Fapte 1, 14.
⁷ Efeseni 5, 9.
⁸ Coloseni 3, 13.
⁹ *Omilia 58 la Nașterea Domnului*, în Sfântul Grigorie Palama, *Omilii*, volumul 3, Editura Doxologia, Iași, 2021, p. 190-191.

Homily on the Day of the Protection of the Mother of God

St. NIKOLAI VELIMIROVICH

The bright feast of the Protection of the Mother of God! It is a witness to us of the great glory with which the Most Holy Mother of God is crowned in the heavens. On this day she appeared in heavenly glory, and people saw her and rejoiced. In her hands she held a wondrous protecting veil, to show how she protects and defends people from all evil. There is a two-fold joy for us on this feast: One is that we see a great and righteous woman, a

sufferer in earthly life, crowned with such heavenly glory; and the other is that, while abiding in the heavens, she attentively cares for Christians, for the heirs of her Son and God.

And if she makes us glad by her defense, by her appearances, both before, and now, and always, we also, brothers and sisters, should make her glad. We truly can bring joy to the Most Holy Mother of God. You ask, how?

If we believe in the Son of God and the Son

of the Virgin Mary, we bring joy to the Mother of God.

If we love Him, as she loves us, we bring joy to the Mother of God.

If we keep Christ's commandments, by this we bring joy to the one who gave birth to the Lord Christ.

If we repent of our sins, she rejoices with the angels and all the heavenly powers of God. For the Lord said, "Joy shall be in heaven over one sinner that repenteth, more than over ninety and nine just persons, which need no repentance" (Luke 15:7).

But if we sin and do not repent, we offend the Most Pure Mother of God, we offend the bright angels of God, and all the righteous ones in heaven. What then would be the use of our celebration? What profit is there in prayerful assembly and spiritual hymns? The Lord looks not at the lips, but at the heart; and when He comes to judge the world, He will judge not our talk, but our hearts. If our hearts are not pure, He will reject us, but if He finds our hearts pure and filled with mercy and love, He will accept us into His eternal Kingdom. This is why the wise one of the Old Testament said, "Keep thine heart with the utmost care; for out of these are the issues of life" (Proverbs 4:23). If the core of a tree is rotten, will it live much longer? But the human heart rots from sin and when it rots, then a man becomes the shadow of a man and he drags across the earth until he disappears from it entirely.

May it not be so with you, my brothers and sisters—do not turn into a shadow but remain people of God; and if you are people of God, then you are also the heirs to the Kingdom of God.

That the righteous inherit the Kingdom of God is witnessed by the Most Pure Mother of God through her appearance in glory and light, with her protecting veil, with which she protects from evil all who run to her with tears, prayer and faith. She appeared and she still appears—not just for the sake of appearing, but in order to open the spiritual eyes of those without faith, so that they would learn of eternal life in the Kingdom of Heaven;

To console the sorrowing, so that they would know what great joy awaits them in the next life;

To be a support to the little and the weak, so that they might walk their earthly path with joy, and enter into the Kingdom;

To encourage the penitent, so that they

would not stumble on the path of repentance, but stand fast and be saved;

To repay every drop of her Son's blood with the salvation of many, many human souls;

So that for every drop of her Son's blood she might protect from destruction thousands and thousands of human souls—for precious, brothers and sisters, is the Blood of the Son of God spilled for mankind. Woe to him who disdains this precious blood—eternal torment will be his just reward. Blessed are you who revere this blood and are voluntarily and consciously saved through it—your reward will be eternal life. Truly precious is the Blood of the Virgin Mary's Son. All people from the beginning of the world to its end, be they numerous as the blades of grass on the earth and grains of sand in the sea, can be saved by this Blood. But alas, not all will be saved. Only those who want it—and those who do not want it will be turned away, for they disdained the price by which they were purchased.

Be contemptuous of no one, brothers and sisters. There is not a person on earth for whom the Son of the Most Pure Virgin did not give His precious Blood. If one disdains the Blood by which he was bought, he will answer for his own demise; but may none of you be the cause of anyone's demise. And if you have contempt for a person, you have contempt for the blood Christ spilled for his salvation. Strive to bring the sinner to reason and confirm him in the faith, and if you are able to do so, you will obtain a brother and co-heir of Christ's Kingdom. Praise the righteous, correct the sinner, encourage those who repent. But just as dirty water cannot whiten soiled cloth, neither can the sinner cleanse another sinner until he has cleansed himself. Therefore, the Lord warns you to heal thyself! If you want to correct others, correct yourself, and then be zealous for others. This is the law of Christ.

This is how you will bring joy to the Most Pure Mother of God, who brings us joy always. She guards us from attacks and prays for us to God, and kisses us as a mother does her children. She burns with the desire that everyone be saved and enter into her Son's Kingdom. Glory and praise be to our God, and to you peace, health, joy, and blessing unto the ages of ages. Amen.

Reflections on the care of the Church for the elderly

Fr. JULIAN ANITEI

This year has been proclaimed in the Romanian Patriarchate as the “Year of Pastoral Care of the Elderly.” The Orthodox Church calls us to reflect more deeply on a major theme that concerns those who are at the end of the journey of this life, namely, the elderly. This is all the more so as the ethos of contemporary society with regard to the family is increasingly alien and hostile toward Christian tradition regarding living and dying. In this context, we must be careful that what the Church has cultivated and cherished for our salvation is not rejected as a result of neglect, intimidation, or a false desire for renewal in the spirit of this world. What we call values, in the sense of experiences validated in a communitarian, ecclesiastical sense, continue to be lived within the community gathered around the teaching of the Savior Christ, i.e., the Church. The Orthodox Church is the only institution that preserves and guarantees the cultural, canonical, liturgical, and dogmatic dimension of these values. The Church’s spiritual concern is directed toward the family in its entirety. The Church does not favor a particular age group. Each stage of life is important and receives special attention, according to each person’s needs. God wants us to remember that life is short: “Whereas ye know not what shall be on the morrow. For what is your life? It is even a vapour that appeareth for a little time and then vanisheth away” (James 4:14). Each age is to be redeemed; each season is to be oriented to Christ. If we are blessed to reach old age, we much continue to live each day in thanksgiving and with attention towards

Christ. “So, teach us to number our days, that we may apply our hearts unto wisdom” (Psalm 90:12).

Holy Scripture presents aging as a normal, natural part of life in this world. There is an honor involved in the aging process, because aging is normally accompanied by wisdom and increased experience. “The hoary head is a crown of glory, if it be found in the way of righteousness” (Proverbs 16:31). The issue of aging cannot be separated from the issue of the meaning of life and our orientation towards Christ. As Orthodox Christians, aging and dying is understood only in relationship to Christ and our preparation to face the judgment seat of Christ.

Ecclesiastes, written by the Holy Prophet Solomon, beautifully expresses the emptiness of “living in the moment” and also the falseness of the hope of perpetuating one’s “name” in a lasting legacy (Ecclesiastes 2). As people grow older, they often turn away from the temptation of youth to live in the moment with no consideration of even the temporal future, but rather begin to feel the growing impact of their mortality. Often the elderly seek to invest their dwindling resources in projects that they believe promise them more lasting meaning in life. Unfortunately, the temptation of this world is to desire earthly validation in regards to these deeds. However, our deeds are judged by our Lord and Master. The value and significance of our works are only understood in relation to our orienting ourselves towards Christ.

Increasingly aware that satisfaction in temporal activities is fleeting, Solomon states that one should become wiser in using the

God-given “portion” or allotment before death: “Though a sinner do evil a hundred times, and his days be prolonged, yet surely I know that it shall be well with them that fear God, which fear before him” (Ecclesiastes 8:12). This wisdom grows in relation to our awareness of “time and judgment” —we need a divine perspective in the face of the brevity of life and its apparent unfairness: “That which hath been is now; and that which is to be hath already been; and God requireth that which is past. And moreover, I saw under the sun the place of judgment, that wickedness was there; and the place of righteousness, that iniquity was there. I said in mine heart, God shall judge the righteous and the wicked: for there is a time there for every purpose and for every work” (Ecclesiastes 3:15-17). The notion of time in these passages combines the concepts of opportunity (the right time to act opportunely when the opportunity arises) and limited lifespan (only so long before all opportunities disappear). Judgment in the same texts reminds us of our total freedom in using the “portion” God has given us in life as our desires lead us, but with a concomitant responsibility to the One Who distributed the allotted portions. The New Testament equivalent of these concepts can be found

vividly described in Jesus’ parables of the ten virgins and talents (Matthew 25), the two sons (Matthew 21:28-32), and the unjust steward (Luke 16:1-13).

Among the most worrying aspects of aging for many today—especially in cultures that place a high value on rugged individualism—is the increasing frequency of senile dementia as people live longer. It seems eminently unfair that people so afflicted should be robbed of their intellectual, emotional, and social vitality, while their bodies continue to survive. Alzheimer’s disease is very unpleasant, because the cause is unknown and does not appear to be linked to particularly bad health habits. Although the progression of Alzheimer’s disease can be impacted, in part, by continued active involvement in physical and mind-stimulating activities, the progression of the disease is unstoppable. The Holy Prophet Solomon in Ecclesiastes acknowledges this vexing injustice from a human perspective (Ecclesiastes 7:15-18), and offers wisdom to help us approach it from God’s perspective, which involves the notions of “time and judgment.”

With our inevitable disillusionment with the human condition—our depravity, uncertainty, and universal mortality—the

homage year

letter to the Ephesians encourages us to turn to our Savior: “Wherefore he saith, awake thou that sleepest, and arise from the dead, and Christ shall give thee light. See then that ye walk circumspectly, not as fools, but as wise. Redeeming the time, because the days are evil” (Ephesians 5:14-16). Knowing that we are responsible for the “portion” God has given us, we should joyfully take advantage of all the gifts, talents, wisdom, and opportunities for union with God through repentance. We must do so now—before all opportunities to do so have ceased. “And I gave my heart to seek and search out by wisdom concerning all things that are done under heaven: this sore travail hath God given to the sons of man to be exercised therewith. I have seen all the works that are done under the sun; and, behold, all is vanity and vexation of spirit” (Ecclesiastes 12:13-14)

Although our allotted portion may seem less fair to some than to others, the meaning of life will be fulfilled only at the Final Judgment, when we will receive our inheritance. On Judgement Day, we will see God as eminently just in His rewards, no matter how unfair or unequally distributed our portion may seem in this present life. We must redeem the time.

Although the body was originally created to last forever, because of sin it begins to die the moment a person is born. It has only become a temporary “tent” (2 Corinthians 5:1) that God gives us to inhabit during our stay here. For those who have been granted longevity, aging is a normal part of life, although it is a challenge that can bring frustrating changes in mind and body: “Vanity of vanities, saith the Preacher, vanity of vanities; all is vanity. What profit hath a man of all his labor which he taketh under the sun?” (Ecclesiastes 12:2-3). With old age comes the temptation of loneliness when friends and family members die or move away, and the frustration of needing to become dependent on others. But God promises to be with us always, to help us and

care for us at every step: “And even to your old age I am he; and even to hoary hairs will I carry you: I have made, and I will bear; even I will carry, and will deliver you” (Isaiah 46:4).

As one goes through the aging process, one finds that fears of the unknown and of losing control become stronger. The truth is, no one is ever in control. We rely on God for every breath. Aging helps us gradually shed the illusion of control we had in our youth and begin to rely more on God’s promises.

We need to give thanks every morning for the gift of a new day—even when it does not seem like a gift. We need to learn to trust in God’s omnipotence and the goodness of His plan for our lives: “For I know the thoughts that I think toward you, saith the Lord, thoughts of peace, and not of evil, to give you an expected end” (Jeremiah 29:11). He created our plan long before we were born, and our days have been numbered in His book since the beginning of time: “Thine eyes did see my substance, yet being unperfect; and in thy book all my members were written, which in continuance were fashioned, when as yet there was none of them.” (Psalm 138:16). We are here for a reason, to unite ourselves with God. To achieve our highest goal, theosis, we must desire repentance which can only begin when we are grateful. We must take God as our life’s sustainer and believe that every day matters.

Despite the changing circumstances and expectations that are part of the aging process, God wants people to continue to live spiritually productive lives. He wants man to bear spiritual fruit even in old age: “The righteous shall flourish like the palm tree: he shall grow like a cedar in Lebanon. Those that be planted in the house of the Lord shall flourish in the courts of our God. They shall still bring forth fruit in old age; they shall be fat and flourishing” (Psalm 92:12-14). In Scripture, gray hair is often given deep respect. It is considered an honor to be desired and valued. Older people are to be appreciated. They are to be respected

because of the wisdom and experience they have accumulated: “The hoary head is a crown of glory, if it be found in the way of righteousness” (Proverbs 16:31).

Godly wisdom is to be shared with those around us who need hope and encouragement. Seeking spiritual encounters and opportunities to share the testimony of life lived, what has been learned from life experiences and how God has worked in our lives should be encouraged.

Elders learn to mentor those who are still growing and learning. “O God, you have taught me from my youth, and I still proclaim your wonders today” (Psalm 71:18).

Every day is to be entrusted into God’s hands and to look for things for which to show gratitude. If we look for them carefully, we will find them. It is desirable to exercise the opposition of negative thoughts with “yes, but...” statements. Blessings such as freedom from past responsibilities and time to discover new pursuits and learn something new should be sought. The elderly should remove their focus from their aging and rather should seek out those for whom they can be a blessing.

Elders must have courage and encouragement. They are called on to perform acts of kindness such as cooking someone’s meal, and if they have a special talent, to pass it on to someone interested in that gift. Volunteering is also a practice that should be put into action by the elderly. For example, reading stories to children at school, as well as the help that many older people give to hospitals. They can serve many hospital departments and make it possible for their presence and help to reduce the stress that patients and their families are undergoing. Before we face our Savior, we should have our vigil lamp full of good works, most especially in our final years. Aging is granted to us as means to redeem the time, a time to grow closer to the Savior Christ.

Saint Peter says, “Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, which

according to his abundant mercy hath begotten us again unto a lively hope by the resurrection of Jesus Christ from the dead. To an inheritance incorruptible, and undefiled, and that fadeth not away, reserved in heaven for you” (1 Peter 1:3-4).

This world is transitory and we are pilgrims. Therefore, the afflictions of old age are also temporary. The Lord has promised to renew our strength: “But they that wait upon the LORD shall renew their strength; they shall mount up with wings as eagles; they shall run, and not be weary; and they shall walk, and not faint” (Isaiah 40:31). Saint Paul says: “Therefore let us not lose heart, and though our outward man passes away, yet our inward man is renewed day by day. For our affliction now, light and fleeting, brings to us exceeding eternal glory; Not looking to the things that are seen, but to the things that are not seen; For the things that are seen are fleeting, and the things that are not seen are eternal” (2 Corinthians 4:16-18).

Turning our attention to a future in heaven, where there is no more death, sorrow, or pain, helps make the burdens of old age easier to bear: “And God shall wipe away all tears from their eyes; and there shall be no more death, neither sorrow, nor crying, neither shall there be any more pain: for the former things are passed away” (Revelation 21:4). This is our tradition of our holy Saints. They knew a crown was being prepared for them in heaven for all the trials they endured. Neither did they believe that the present suffering could even dare to be compared to the reward awaiting those who finish the race. “For I reckon that the sufferings of this present time are not worthy to be compared with the glory which shall be revealed in us” (Romans 8:18). Saint Paul tells us that “... as it is written, eye hath not seen, nor ear heard, neither have entered into the heart of man, the things which God hath prepared for them that love him” (1 Corinthians 2:9).

A population is aging primarily because the number of births is below the number

required to maintain demographic balance. Contemporary culture no longer supports or encourages childbirth. On the contrary, there is a movement to re-educate young people, especially girls, who, in exchange for starting a family at an early age, are promised professional careers that will provide them with a commensurate income and increased standard of living. This independence makes potential mothers waste the most important years of their lives. Most end up having one or two children. With a professional career that demands attention, many of these children end up not being brought up by their parents but by strangers or specialized institutions. State education and beyond has turned the art of education into a propaganda of post-Christian culture in which young people are encouraged to explore dimensions of life that are completely alien to the ethos that gave birth to our Christian civilization.

In such a world, the Church must care for those who for various reasons no longer have families, or who are abandoned by their families and are at the end of their lives. Unfortunately there are people who, as long as they are in their prime, do not think that one day they will need help to complete the journey of this life. Children also no longer take on the grave responsibility and duty of caring for their parents as they once did when the old were preparing to leave this world. Until recently, families lived together, often for three generations, in the same house. Due to these social and cultural changes, the Church, through social services organized in recent years, is trying to help those who for various reasons can no longer or no longer want to live alone, in insecurity and far from the Church.

The traditional human community has always been concerned about the elderly, considering them not as a burden but as a source of blessing and wisdom, and also of merciful love, through their participation in the education of children and young people.

His Beatitude Patriarch Daniel, in a word of teaching on this topic says that: "The Church is called to think of new forms and

methods of pastoral care today, coming closer to the needs and expectations of the elderly. At the same time, we must also work to raise and educate young people so as not to marginalize the elderly, not to abandon them and isolate them in welfare centers, because young people and the elderly need each other. Specifically, the elderly need comfort and a word of encouragement, and the young need the wisdom, patience, and prayer of the elderly. The elderly, through their spiritual maturity, can do much to preserve Christian values in our culture, for the harmony of society and the family. Therefore, the Church will help the elderly to overcome the lack of confidence, sadness, and isolation that prevent the elderly from participating actively and hopefully in the life of the community."

In addition to the pastoral care of the elderly, the Romanian Orthodox Church is already making important efforts to help the elderly through various social centers, actions, and philanthropic programs. At present, 21 day centers, 54 residential homes, and 52 home care services are operating in the Romanian Patriarchate, all for the elderly.

The Church will continue to work for the glory of God and the salvation of all people in any circumstance despite the cultural changes that the world presents. We are all called to take responsibility and act firmly and wisely in keeping the integrity of our faith, and all that the Church has experienced throughout the centuries. Every person, at any stage of life, is most valuable and plays a major role in the Church, especially those who find themselves at the end of their life. This whole year the Romanian Orthodox Church raises awareness in regard to the elderly and calls us to reflect and act according to the teachings of the Holy Scripture in regard to this age category, while keeping the traditions of the Church and preparing our loved ones for the final Judgment.

Semnificația Nașterii lui Iisus Hristos

DORIN STOICA

Nașterea supranaturală a lui Iisus Hristos nu este o simplă poveste fermecătoare petrecută în ieslea din Bethleem și nici un mit printre altele pe care popoarele le-au inventat. Dacă ar fi fost doar o legendă sau un mit, în accepțiunea unei invenții fabuloase, firea actuală a omului nu ar putea fi schimbată din rădăcină, nu ar putea fi mântuită. Apariția în lume a Fiului lui Dumnezeu este o *realitate* fără de care Revelația deplină a lui Dumnezeu ar fi rămas în transcendență și omul nu ar fi avut posibilitatea înaintării în cunoașterea misterului divin și nici a perfecționării virtuților sale. Oricât de mare ar fi fost credința oamenilor din Vechiul Testament, aceasta nu și-ar fi găsit temeiul în *prezența reală* în lume a lui Hristos, ca având fire divină și umană în același timp, Dumnezeu nu ar fi inițiat nici

revelația Sa și nici mântuirea oamenilor după modelul perfecțiunii Sale concrete. Prin natura Sa îndoită, Iisus Hristos poate să facă ceea ce noi oamenii nu putem face, oricât de mult ne-am iubi unii pe alții, fiindcă nu deținem calitatea umanității îndumnezeite.

Totodată, Nașterea Mântuitorului din Fecioara Maria ridică demnitatea pierdută a femeii la rangul de sfințenie în care Cuvântul Însuși a sălășluit și prin care Maria însăși este îndumnezeită. Chiar dacă inițiativa este cea a Cuvântului, faptul că Maria este numită Născătoare și în același timp Maică a lui Dumnezeu, îi conferă rolul de ființă co-participativă, a cărei demnitate umană este ireproșabilă. Rolul pe care îl primește astfel Maria este covârșitor, Dumnezeu recunoscându-i afecțiunea

meditație

iubitoare pe care numai puritatea sa o putea primi. Prin Maria, condiția originară a Evei este restaurată, Fecioara fiind matca inițiativei dumnezeiești de a mântui lumea. Însă, Nașterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria este rezultatul însuflării Duhului Sfânt, într-o măsură cu totul inefabilă față de felul în care ne naștem noi, oamenii. Rolul primordial îl are aici *spiritualul* prin care se face realizarea supremă identității hristice, ca aparținând divinului și restabilind pe deplin firea umană în starea sa originară, care conține în ea deplinătatea harică.

Natura hristică a Fiului lui Dumnezeu îi permite să devină subiect de dialog cu divinul într-o măsură inaccesibilă oamenilor. De aceea, Hristos rămâne unicul mijlocitor perfect și model pe care îl putem urma dacă vrem să avem un dialog autentic cu Dumnezeu și dacă vrem să primim într-o măsură exemplară lucrarea Duhului Sfânt. Însăși conceperea lui Hristos, nefiind exclusiv umană, îi conferă Lui o superioritate spirituală pe care oamenii nu o dețin din naștere în aceeași măsură. Avantajul incomensurabil pe care îl are față de noi Iisus Hristos este faptul că El nu acționează așa cum o facem noi din condiția noastră umană, ci tot ceea ce face El este însoțit în permanență de coordonata divină. Prezența lucrătoare a Duhului Sfânt este o constantă a activității Sale printre oameni. Dar, desigur, Hristos rămâne în același timp într-o legătură permanentă și cu oamenii în mijlocul cărora se mișcă, nimic din ceea ce este omenesc nefiindu-i străin. Hristos își asumă firea umană, făcându-se astfel părtaș la curățirea umanității de tot ceea ce aceasta avea impur în ea. Hristos este rezerva nesecată de mijlocire a celor care vor să se îmbunătățească și să primească izvorul inepuizabil al veșniciei.

Hristos se naște ca și noi cu o fire umană pe care o unește cu cea divină, în consecință, în lipsa totală de orice păcat. De altfel, așa cum se naște Hristos prin condiția Sa ontologică, El nici nu putea păcătui, fiindcă conceperea Sa nu are loc pe cale naturală, ci ține de inițiativa Duhului Sfânt.

Vom înțelege așa cum se cuvine faptul că Iisus este, prin nașterea Sa din Duhul Sfânt, Fiul lui Dumnezeu și în același timp, fiind născut din Fecioara Maria, este Fiu al Omului, dar nu al unui singur om, ci al omului ca umanitate, al tuturor oamenilor față de care iubirea sa se distribuie fără să se împartă.

Nașterea Mântuitorului nostru a fost urmată de exemplaritatea vieții Sale, de moartea și învierea Sa, precum și de înălțarea la ceruri. În fond, tot ceea ce se petrece în continuare are ca scop biruința în chip absolut asupra firii omenești și asupra păcatului, spre a ne arăta în chip concret că această stare căzută poate fi depășită și mistuită în chip biruitor. Nu a existat și nu va exista niciodată o altă persoană care să-și asume într-o modalitate atât de totală condiția salvării omenirii. Prin cuvintele, faptele, jertfa și binefacerile Sale, El rămâne cu noi până la sfârșitul veacurilor, conducându-ne pe calea luptătoare, purificatoare și mântuitoare a vieții. Dacă manifestările noastre omenești sunt asociate permanent cu manifestările dumnezeiești ale lui Iisus, atunci izbutim să depășim limitele pur umane. Coborârea la noi a lui Iisus a avut ca scop înălțarea noastră la Dumnezeu. Pentru ca noi să putem din nou urca acolo unde am fost așezați de la bun început, din dragoste, a fost nevoie de coborârea Sa la noi, care să ne ajute să redevenim, prin efort și însoțire cu El, chip și asemănare cu Dumnezeu, de această dată, conștienți de rolul existenței noastre în lume.

Fie ca Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului să ne călăuzească în continuare pe drumul adevărului divin, ridicându-ne la nivelul de ființe iubitoare de Dumnezeu și de semeni, prin veșnica iubire după modelul hristic!

Putem vedea ceea ce este mai presus de vedere? Credința deschide cerul nevăzut al celor dumnezeiești

Arhidiac. Dr. ADRIAN SORIN MIHALACHE

Sesizarea lucrurilor lumii sensibile și a înțelesurilor lor face parte din viața obișnuită. În mod firesc, și fără să reflectăm la aceasta, vedem și auzim, atingem, măsurăm și cântărim fragmente concrete din realitatea ce ne înconjoară. Această receptare a lumii e continuată, adesea, printr-o profundă explorare științifică, prin tehnologii adecvate care ne dezvăluie structura miraculoasă a lucrurilor, raționalitatea lor intimă, legile care le guvernează. Însă un alt fapt miraculos trece neobservat în periplusul omului prin lume, în epopeea lui de sesizare și descriere a frumuseților ei: însăși posibilitatea de a percepe lumea și de înțelegere a raționalității ei.

Da, sesizarea și înțelegerea lumii, se petrece în chip minunat în unirea simțurilor trupului, capabil să recepteze cele sensibile, cu mintea, capabilă să vadă înțelesurile lor. Avem de-a face, de fapt, cu un echipament senzorial și cu anumite puteri înțelegătoare care îl fac pe om să fie deschis deopotrivă teritoriului lucrurilor sensibile, din cuprinsul lumii create și înțelesurilor inteligibile nevăzute și mai presus de simțuri.

Mai presus de lumea miraculoasă și de înțelegerea ei minunată

Însă, sfinții părinți nu au extins considerațiile de acest fel dincolo de exercițiul sesizării și înțelegerii omenești cu privire la lumea sensibilă, către ceva mai înalt, ce depășește miracolul sesizării și înțelegerii universului sensibil. Prin lucrarea Duhului Sfânt, spun ei, puterile acestea omenești de sesizare și înțelegere ajung să vadă cele dumnezeiești,

cele mai presus de înțelegere. Precum mintea unită în chip negrăit cu simțirea vede cele supuse simțurilor, scrie Sf. Grigore Palama, și „precum simțirea își înfățișează simbolic și sensibil cele inteligibile (cunoscute cu mintea) o dată ajunsă la perceperea lor prin unirea ei cu mintea, așa și acestea amândouă (simțirea și mintea), unite cu Duhul, vor vedea lumina nevăzută în chip duhovnicesc, mai bine zis vor conviețui, o dată îndumnezeite, veșnic împreună cu ea”¹.

Observația aceasta este reluată și în altă parte, unde regăsim, subliniat cu aceeași tărie, posibilitatea ca omul, pătruns de puterea harului dumnezeiesc, să sesizeze prin aceste simțuri și prin puterea de înțelegere a minții, cele mai presus de simțire și mai presus de minte! Mintea, găsim în alt loc, “percepe (prinde) o lumină, simțirea alta. Simțirea percepe (prinde) lumina supusă simțurilor, care arată lucrurile supuse simțurilor ca supuse simțurilor. Iar lumina minții este cunoștința aflătoare în înțelesuri. Prin urmare, vederea și mintea nu percep (prind) aceeași lumină; dar numai câtă vreme lucrează fiecare după firea sa și în cele după fire. Însă când se împărtășesc de un har și de o putere duhovnicească mai presus de fire, cei învredniciți văd și cu simțirea, și cu mintea cele mai presus de toată simțirea și de toată mintea”².

Însă această sesizare a celor mai presus de înțelegere sunt posibile doar prin credință. Sf. Grigorie Palama, în acord cu întreaga tradiție patristică, afirmă că doar prin credință omul ajunge să resimtă și să vadă în lume și în viață

lucrarea lui Dumnezeu. Dar credința nu se întemeiază pe dovezi experimentale, cum este cazul științei, și nici nu crește prin argumente raționale, cum este cazul reflecției filosofice. Credința este o formă de cunoaștere care se deosebește, în fond și în cuprindere, de exercițiul rațiunii omenești așa cum este el elaborat în demersul explorării științifice sau în reflecția filosofică.

Vederea cea mai presus de minte, cum formulează Sf. Grigorie Palama, este cea care-l face pe om să resimtă în cuvintele Cuvântului, primite prin credință, însăși puterea persoanei Lui, așa cum se relevă ele în relația pe care omul o are cu El. În felul acesta, credința deschide persoana către o lucrare mai presus de fire, săvârșită în interioritatea ei, de harul lui Dumnezeu care lărgeste puterile de înțelegere omenești, printr-un anumit *simț spiritual*.

Patimile alterează receptarea și înțelegerea lumii

Ținând seama de lucrarea harului în om, ca realitate vie, indispensabilă credinței, înțelegem mai lesne de ce credința se leagă de viață, prin împlinirea poruncilor și prin cultivarea virtuților. Prin lucrarea aceasta angată, credința luminează rațiunea și felul de a vedea lumea și lucrurile ei. Observația aceasta este obișnuită în aria teologiei empirice. Iată drept exemplu, mențiunea Sf. Antonie cel Mare: "Trupul vede prin ochi; iar sufletul prin minte. Și precum trupul fără ochi e orb și nu vede soarele care luminează tot pământul și marea, nici nu se poate bucura de lumină, așa și sufletul dacă nu are minte bună și viețuire cuvioasă este orb și nu înțelege pe Dumnezeu"³.

De aceea, starea pătimasă sau despătimită a sufletului, organizează în mod specific percepția asupra realității, și, mai cuprinzător, modul vederii și raportării la realitate, iar aceasta pentru că "minte se preface după forma fiecărui lucru și se colorează după chipul lucrului cunoscut de ea"⁴.

Pe de o parte, mintea este trasă în jos de simțuri⁵, dacă lucrarea lor nu este hotărnicită de rațiune. Și, în situația aceasta, patimile dau o receptare distorsionată, o înțelegere eronată și o folosință contrară firii, irațională, a lumii. Și,

reversul acestei situații, despătımirea lărgeste, extinde puterile de înțelegere ale omului. Celui curat, afirmă Sf. Antonie cel Mare, nimic nu este neînțeles"⁶. La Sf. Marcu Ascetul, găsim un diagnostic chiar mai deslușit, privind cauzele pentru care, puterile înțelegătoare ale omului (cu precădere mintea) sunt afectate. Este vorba despre iubirea de argint, slava deșartă și plăcere⁷. Ceva apropiat formulează și Ilie Ecdicul: "Când îți vei dezrobi mintea din plăcerea (voluptatea) trupurilor, banilor și mâncărilor, orice vei face ți se va socoti dar curat, adus lui Dumnezeu, și ți se va da în schimb să-ți deschizi ochii inimii tale și să poți privi clar rațiunile lui Dumnezeu, scrise în ea"⁸. Însă mintea nu trebuie să lupte împotriva simțurilor, și nici să caute să se detașeze de ele. De fapt, Sf. Simeon Noul Teolog, afirmă că "minte fără simțuri nu-și arată nicidecum lucrările sale și nici simțurile pe ale lor fără minte"⁹.

Câtă vreme este alipită de lucrurile mărginite ale lumii sensibile, mintea este fragmentată între acestea. Însă, potrivit firii ei, ne spune un autor filocalic, ea este simplă, "pentru că și Dumnezeu este simplu". Rațiunea însă, potrivit aceluiași autor, e rânduită să cumpănească experiențele simțurilor, anume datele ce vin prin ele, pentru ca ele să nu producă vreo vătămare minții. Nu este vorba de o respingere nediferențiată a lucrurilor lumii sensibile, ci de o întrebuintare cumpătată și de o apreciere adecvată a lucrurilor. Când rațiunea "judecă cu pricepere" lucrarea simțurilor, fără să le facă "mai tocite decât trebuie" și "fără să acopere sau să disprețuiască frumusețile celor supuse simțurilor", dar și fără "să le laude în chip josnic și deci fără să pună autoritatea minții sub ascultarea acestora cu nepăsare", când, în fine, rațiunea dă cu înțelepciune fiecăruia ce i se cuvine, "minte se face îndată unitară și simplă, restabilindu-se firea ei"¹⁰.

Există așadar o legătură între vederea de care este capabilă mintea și modul pătimăș sau despătimit în care trăim. Aceasta leagă lucrarea poruncilor, care este expresia vie a credinței, de puterea înțelegătoare a omului. Lucrarea poruncilor, cel mai adesea înțelese ca fiind expresia vie a credinței, depățimesc pe om,

eliberându-l de înțeleșurile pătimășe ale lucrurilor și de întrebuițarea lor egoistă, lărgind totodată puterile lui de înțelegere. Sf. Maxim Mărturisorul afirmă aceasta: “Cârmuind mânia și pofta, rațiunea lucrează virtușile. Iar mintea luând seama la rațiunile lucrurilor, dobândește cunoștința cea fără greșeală a lor. Când deci rațiunea, după alungarea celor contrare, află ceea ce este vrednic de iubit prin fire, iar mintea, după trecerea peste cele ce pot fi cunoscute, sesizează Cauza lucrurilor, cea mai presus de știință și cunoștință, atunci se ivește pătimirea îndumnezeirii prin har”¹¹.

Atât de mult au crezut sfinții în această unitate a persoanei umane, care este afectată prin gânduri și fapte în toate puterile ei, care se resimt în manifestarea lor și în finețea lor, de pe urma felului în care sunt întrebuițate toate celelalte. Și, mai ales, părinții pun în legătură întrebuițarea minții cu lucrarea virtușilor. Iată exprimarea, mai directă, a legăturii dintre vedere, înțelegere și lucrarea virtușilor. “Puterile cuprinzătoare ale minții sunt patru: cumiștenia, agerimea, înțelegerea și destoinicia. Cel ce unește acestea cu cele patru virtuși cuprinzătoare ale sufletului însoțind cu cumiștenia minții cumpătarea sufletului; cu agerimea, chibzuința; cu înțelegerea, dreptatea; cu destoinicia bărbăția, și-a întocmit sieși, în chip îndoit, căruță cu foc ce-l duce la cer”¹². Într-un alt loc, descoperim o apreciere înrudită: “Trei sunt virtușile care procură minții totdeauna lumină: a nu vedea viclenia (răutatea) vreunui om, a face bine celor ce-i fac rău și a suporta netulburat cele ce vin asupra lui. Aceste trei virtuși nasc alte trei mai mari ca ele. Nevederea vicleniei (răutății) unui om naște iubirea, a face bine celor ce-i fac rău aduce pacea și a suporta cele ce vin asupra lui fără tulburare, aduce blândețea” (Cuviosul Isaia Pustnicul, cuv.7, cap.3, în Filocalia, vol. XII, p. 78).

Materia pe cântarul spiritului

Restaurarea lucrării minții, cum observă părintele Dumitru Stăniloae, simplitatea ei nehotărnicită, nu se realizează prin disprețuirea lucrurilor sensibile, ci, dimpotrivă, prin

“descoperirea frumuseții unitare în toate, prin depășirea a ceea ce le desparte”. Găsim aici o viziune exprimată limpede și de Sf. Maxim Mărturisorul, potrivit căruia, drumul către desăvârșire, către sfințenie, trece prin contemplarea lumii.

De fapt, cum găsim formulat limpede la Sf. Petru Damaschinul, toate sunt rânduite să folosească omului în vederea creșterii sale în virtute și apropierea lui de Dumnezeu. El consideră că bunaviețuire presupune ca omul “să aibă mintea când la contemplarea celor sensibile, când la cunoașterea celor inteligibile și la ceea ce e fără chip; și iarăși, când la vreun înțeles al Scripturii, când la rugăciunea curată. Iar trupul, când la citire, când la rugăciune curată, când la lacrimi pentru sine însuși sau pentru altcineva din compătimirea cea după Dumnezeu, când la lucru spre ajutorul vreunuia care e neputincios sufletește sau trupește”¹³. Toate acestea pentru că, așa cum afirmă și Părintele Stăniloae, spiritul este cel ce transfigurează lucrarea simțurilor, și nu se dispersează de ea. Omul e unitate de suflet și trup în actele, în gândurile și în sentimentele sale”¹⁴. Mai mult decât atât, pentru omul duhovnicesc, mintea și simțurile devin “o unitate cunoscătoare și un plan mai înalt”, dovedind că omul poate cunoaște “ca o ființă totală realitățile superioare”¹⁵.

E cumva de înțeles de ce adesea credința este foarte strâns legată de poruncile lui Dumnezeu. Sf. Grigorie Sinaitul de exemplu, apropie până la identificare poruncile de credință. În aceasta stă caracterul viu al cunoașterii prin credință, care constă în atitudini, în puteri și lucrări omenești puse în slujba credinței. “Socotește ca lege nemijlocită a poruncilor credința care lucrează în inimă. Căci din această credință izvorăște toată porunca și ea produce lumina sufletelor.”¹⁶

Viața și cunoașterea prin credință

Înfăptuind poruncile, cultivând virtușile, într-o viață tot mai mult călăuzită și transfigurată de har, omul reorganizează întreg spațiul și timpul lumii, cu lucrurile și situațiile vieții concrete. Credința ajunge să

resemnifică întreaga viață omenească și să reorganizeze câmpul acțiunilor omenești, umplând cu sens fiecare gest, fiecare cuvânt. "Toate sunt cu putință celui ce crede (Marcu 9,23). Căci credința se socotește în loc de dreptate (Romani 4,9). Căci sfârșitul legii este Hristos (Romani 10,4). Credința împlinește viața omului și aduce pe om la starea deplinătății. Ea devine, celui ce crede, "puterea care ne face să murim pentru Hristos de dragul poruncii Lui și să credem că moartea aceasta este pricina vieții. Ea ne face să socotim sărăcia ca bogăție, neînsemnătatea și umilirea ca slavă și cinste adevărată; iar când nu avem nimic, să credem că stăpânim toate (2 Corinteni 6,10), mai bine zis că am dobândit bogăția cunoștinței lui Hristos cea nepătrunsă (Efeseni 3,8). Ea ne face să privim toate cele ce se văd ca țărână și fum"¹⁷.

Așadar, cei ce-l caută pe Dumnezeu, pe drumul exclusiv al rațiunii omenești, așa cum

caută un lucru, nu vor găsi nimic. "Dumnezeu, afirmă Sf. Simeon Noul teolog, nu este nicăieri pentru cei ce privesc trupește, căci e nevăzut"¹⁸. "Nu căuta cu mintea ce este Dumnezeu și unde este. Căci este mai presus de ființă și necuprins de loc, fiind mai presus de toate, spune Teognost"¹⁹. De fapt, Dumnezeu poate fi sesizat prin credința vie, făptuitoare căci e ascuns în poruncile Sale, și "cei ce-L caută pe El Îl găsesc pe măsura împlinirii lor"²⁰, și pe cât se curăță, pe atât se învrednicesc de iluminare²¹. Încât, pentru cei ce ajung să înțeleagă duhovnicește, Dumnezeu se descoperă a fi pretutindeni; "căci e de față, fiind în toate și în afară de toate. El este în toate și aproape de cei ce se tem de El. (Psalmul 84,10), dar mântuirea Lui e departe de cei păcătoși"²².

Note

¹ Sf. Grigorie Palama, *Despre cunoștința naturală*, cap. 50, în Filocalia, vol. VII.

² Idem, *Tomul Aghioritic*, în Filocalia, vol. VII.

³ Sf. Antonie cel Mare, *Învățăături despre viața morală a oamenilor și despre buna purtare*, cap. 118, în Filocalia, vol. I.

⁴ Petru Damaschinul, *Învățăături duhovnicești*, în Filocalia, vol. V, p. 100.

⁵ "Închide simțurile în cetatea liniștii, ca să nu tragă mintea spre poftetele lor". (Talasie Libianul, *Despre dragoste, înfrânare și petrecerea cea după minte*, suta a doua, cap. 10, în Filocalia, vol. IV).

⁶ *Op. cit.*, cap. 106, în Filocalia, vol. I.

⁷ Marcu Ascetul, *Despre legea duhovnicească*, cap. 101, în Filocalia, vol. I.

⁸ Ilie Ecdicul, *Culegere din sentințele înțelepților*, cap. 119, în Filocalia, vol. IV.

⁹ Sf. Simeon Noul Teolog, *Cele 225 de capete teologice și practice*, cap. 34, în Filocalia, vol. VI.

¹⁰ Calist Catafygiotul, *Despre unirea dumnezeiască și viața contemplativă*, cap. 87, în Filocalia, vol. VIII.

¹¹ Sf. Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie*, sc. 7, răspuns 22, în Filocalia, vol. III.

¹² Cuviosul Nichita Stithatul, *Cele 300 de capete despre făptuire, despre fire și despre cunoștință*, suta întâi, cap.12, în Filocalia, vol. VI.

¹³ Petru Damaschinul, *op. cit.*, vol. V.

¹⁴ Nota 35, în Sf. Simeon Noul Teolog, *op. cit.*

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ Sf. Grigorie Sinaitul, *Capete după Acrostih*, cap. 24, în Filocalia, vol. VII.

¹⁷ Sf. Simeon Noul Teolog, *op. cit.*, cap. 10.

¹⁸ *Ibidem*, cap.1.

¹⁹ Teognost, *Despre făptuire, contemplație și preoție*, cap. 9, în Filocalia, vol. IV.

²⁰ Marcu Ascetul, *op. cit.*, cap.190.

²¹ Teognost, *op. cit.*, cap.9.

²² Sf. Simeon Noul Teolog, *op. cit.*, cap.1.

2023 ROYA Congress

Carmen Ognean

When the rusty fall brings us closer to the sky ... This was the feeling after the three days spent with the young people at ROYA (Romanian Orthodox Youth of the Americas).

Between October 6 and 9, the young ROYA met near the monastery the Elevation of the Holy Cross and St. Efrem the New in Mono, Ontario, Canada, at the Coptic Church Center for the Annual Congress of the organization.

More than sixty young people from United States and Canada enjoyed the presence and learning words of exceptional speakers who either in person or virtually have given many tips, words full of wisdom and moments full of inner peace. To all these jewels of the soul were added the beauty of the places, unmatched colors of

the Canadian fall and the peace of a beautiful place.

Happy to have their hierarchs, Metropolitan Nicolae and Bishop Ioan Casian, the young Orthodox of North America had present Fr. Petru Neaga who spiritually coordinates the organization as well as Fr. Maxym Lysack with the conference entitled **How to Maintain The Orthodox Faith in Today's Secular World**. Virtually, Bishop Siluan of Hungary on the topic **The Growth of Man in Years and in Faith** as well as the archdeacon Adrian Sorin Mihalache on the topic **Two People Ascended to Pray**. Archdeacon Mihalache was the guest of St. Nicholas and St. Elijah's Parish in Port Kells, Surrey B.C., Canada.

The young people had the opportunity to meet Mrs. Oana Raluca Gherghe - Consul

ROYA

General and Mr. Florentin Titov Gherghe - Consul from the Consulate of Romania in Toronto.

In all three days the youth, the smiles and the joy of being together were overwhelming. The young people on the ROYA Board - Claudiu Dima, Diana Vancea, Valentin Cioană and Spiridon Amohnoaie - made beautiful presentations of the activities carried out in both the United States and Canada by the young people in the organization.

Group discussions related to future as well as concern for the future of the organization have caused time to fly, friends to renew and the days to be spent together with spiritual fruits. This year from the desire to bring them close and to make known the importance of the mission of the Orthodox young people in America, those who are about to join the organization were invited. It was a bridge between generations because those who will become part of the organization in the years that come to know the importance and role of ROYA and to be able to successfully take over the role.

On Sunday, October 8, the hierarchical Divine Liturgy was officiated by Metropolitan Nicolae and Bishop Ioan Casian, with Fr. Viorel Țencaliuc - dean, Fr. Petru Neaga, Hieromonk Polycarp Athenagoras the hegumen of the Mono Monastery.

In the sermon addressed to young people Metropolitan Nicolae said: "Christ showed us a path. We enter the door of the Church at Baptism, become Christians, and advance to the altar to share into the Body and Blood of the Savior to have sins forgiven and forever life. So, we are not looking for eternity theoretically. Eternity is offered here through the word of the Gospel, by meeting with Christ, through the Church and especially by taking part in Body and Blood of Christ we already taste eternity.

You have to leave the Church after the Divine Liturgy with the understanding and living that you carry Christ into the world, that you carry eternity to the world. We offer

Christ to people by our word, by our behavior, by the boldness of confessing that we are Christians.

Through your confession, you young people, you have the power to change your colleagues next to you, you can bring a wandering to Christ. You can confess the faith to change those around you."

The young people were pleased to be together in prayer and communion around Christ, guided by Fr. Polycarp, the hegumen of the monastery, who at his turn was a ROYA member, and then to see the works from the monastic settlement, the pavilion (summer altar) and find out about the construction plans for this corner of Romania on the land of Canada. All these are designed and raised for those who want to seek Christ. They will be able to find here a space of peace, spiritual comfort, soul rest so necessary for the contemporary man.

Because in the weekend that ended Canada celebrates Thanksgiving Day, Sunday was dedicated to friendship - **Friendsgiving**. With much imagination the young ones transformed the fruits of the earth - apples and pumpkins - into decorations for the mass of friendship from which, the turkey, the symbol of this holiday in North America, was not missing.

At this moment, Metropolitan Nicolae have congratulated the young organizers, offered diplomas and gifts and urged the participants to continue the beautiful work of confession between the young people in their parishes but also between friends.

His Grace Ioan Casian, the Romanian Orthodox Bishop of Canada, thanked the Metropolitan for his care and visit and congratulated the ROYA Board for the efforts to organize this event.

In a weekend dedicated to the thanks for the fruits of the earth, we also thank St. Ekaterina, the guardian ROYA, for an event from which we hope that the young people will enrich their souls.

Beauty and youth in Orthodoxy!

ROYA Winter Camp 2023-24

Laura Ionescu

Close to the eve of the New Year, on December 27, 2023, winter camp began on a rainy and cloudy day, but the atmosphere was full of brotherly warmth. Twenty-four young people from Canada and the USA met at the *Protection of the Mother of God* Monastery in Allegan, Michigan. In this camp, every day started with Divine Liturgy, and participants spent much of their time learning carols and singing at the houses of Romanians around the monastery.

We were blessed to have Fr. Ephraim with us for the first two days, accompanied by Fr. Petru, ROYA's spiritual guide. **Fr. Ephraim, the disciple of Gheronda Ephraim** from the Holy Mountain, Athos, held two conferences on very intriguing and useful topics: On judging others, the paradoxical benefit of sin, humility, how self-blame can lead us to salvation or to despair, the need to have a spiritual father, the danger of excessive internet use and the benefits of reading spiritual books. Moreover, he encouraged us to be like bees, for a bee will find beauty even in an unclean place, unlike a fly, which will always find decay, even in a beautifully fragrant garden. We were also told that the more we aspire to God and help one another, the more we find joy. Outside of the two conferences with Fr. Ephraim, the youth also had the opportunity to talk with him individually. For us, Fr. Ephraim was a warm and approachable

presence, answering our questions with clarity, gentleness, and spiritual love.

Other activities were done as well: we played football, we went ice skating, built gingerbread houses, and were tested on our knowledge about Romania (the rulers of our country, the Saints of the prisons, Romanian and American Saints, monasteries, art and music, Romanian literature, Romanian geography and other interesting topics) through a game of jeopardy. This game made us realize how culturally and spiritually rich our country is, urging us to learn more about it. Thus, we combined the more entertaining activities with the spiritual ones. Apart from serving the Divine Liturgy every morning, according to the spiritual rule of the monastery, on the third day of the camp, we read the Akathist to Saint Catherine of Alexandria, the patron Saint of ROYA.

On New Year's Eve, we prepared for a **concert called, "Vin Carolindătorii" ("The Carolers are Coming")** for His Eminence, Metropolitan Nicolae. Parent volunteers helped with decorating the hall while the participants rehearsed the carols. The two groups of boys and girls sang carols to His Eminence Nicolae with great enthusiasm. After the concert, His Eminence also sang a very beautiful popular greeting for us, accompanied by New Year's shouts from the whole community present. His

ROYA

Eminence's sermons, the Liturgies he served, and the advice and exhortations he gave us showed us how much dedication and love he has for the youth.

Also, on New Year's Eve, we read the Akathist Thanking God for All, and we asked for each other's forgiveness. After this beautiful moment in the church, we went outside for a bonfire, where we sang carols and patriotic songs.

We left the camp on January 1st, spiritually enriched, with the hope that we will be able to repeat camp next year, with more participants. God has blessed us to have many spiritual fathers with us, including Fr. Simeon, a parish priest from

Troy, MI, who served in France for 20 years before coming to the United States. We are also very grateful for the help received from the parent volunteers near and far, including Mrs. Florina Radu, the organizer of ROYA camps. We thank God for all the blessings He gave us in the days we were together, celebrating the Nativity of the Lord through carols, and sharing the Orthodox faith and the beautiful culture of our country. We can't wait to meet again, with as many new faces as possible.

On behalf of the young participants, we ask God to grant the entire Christian community inner peace, and to protect us all for many joyful years to come!

Părintele Profesor Gheorghe Onofrei la ceas aniversar- prinos de recunoștință și gratitudine

Pr. IULIAN ANIȚEI

Printre profesorii emeriti ai Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamț, care au contribuit la formarea duhovnicească și academică a mai multor generații de preoți, la loc de cinste se înscrie și Părintele Gheorghe Onofrei, care anul acesta împlinește venerabila vârstă de 70 de ani. Atunci când ajungi la o astfel de etate privești retrospectiv cu recunoștință, smerenie și gratitudine față de Dumnezeu pentru darul vieții primit căci omul este chemat, ca în interiorul acestui dar, să-și descopere chemarea și calea pe care o va urma în viață. Părintele Profesor Gheorghe Onofrei a ales calea teologiei căreia i-a consacrat toată priceperea și dăruirea și mă bucur să fiu printre cei care îl evocă, la ceas aniversar.

În toamna anului 1988 am fost printre cei care, în urma examenului de admitere, am fost declarat admis la Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamț unde intrarea în această instituție de învățământ era o adevărată încercare de rezistență datorită numărului mare de candidați dar și a numărului foarte redus de locuri, care în fiecare an deveneau din ce în ce mai puține. Plaiurile nemțene nu îmi erau străine deoarece în iarna anului 1977, cu ocazia

hramului Schitului Vovidenia, împreună cu mama, aveam să văd pentru prima dată Seminarul și complexul monahal nemțean. Călătoria în sine, cu tot ce a presupus ea, a însemnat pentru mine o apropiere tainică, de alegerea chemării de mai târziu. Tot atunci am avut bucuria întâlnirii cu Părintele Patriarh Iustin Moiescu. Slujba Sfintei Liturghii, cuvântul de învățătură a Părintelui Patriarh, precum și armonia cântării polifonice a corului seminaristilor m-au dus spre tărâmurii pline de har și sfințenie. La sfârșitul slujbei când Părintele Patriarh ieșea din Biserică, binecuvântând poporul lui Dumnezeu, m-am apropiat și eu, la îndemnul mamei, pentru a-l primi binecuvântarea; deși înconjurat de mulțime de credincioși, Prea Fericirea Sa și-a găsit răgaz să mă binecuvinteze și să mă întrebe cum mă cheamă și motivul pentru care am venit la Mănăstire. După ce l-am răspuns, Prea Fericirea Sa m-a binecuvântat și mi-a spus că atunci când îmi vine timpul să merg la Seminar. Așa a și fost.

Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamț a fost și este o instituție respectabilă, plină de istorie, care a dat Bisericii Ortodoxe Române numeroși slujitori în toate cele trei trepte ierarhice, în plinirea acestui deziderat

Mănăstirea Neamț jucând un rol deosebit. Simplul fapt că această școală este așezată în vecinătatea Mănăstirii a făcut și face ca cei care urmează cursurile acestei instituții de formare, precum și cei implicați în procesul de educație să se împărtășească și să se bucure zilnic de ofranda rugăciunii adusă la Altar de slujitorii Mănăstirii. Departe de tumultul și zgomotul lumii, aceste două locașuri se pregătesc în permanență de cea mai înaltă formă de slujire a omului, preoția lui Hristos. Privind retrospectiv, deși au trecut 35 de ani de când pășeam oficial, ca membru cu drepturi depline al școlii teologice nemțene, sentimentele au rămas aceleași. La Seminar am intrat într-o realitate a lumii cu care la sfârșitul anilor '80 societatea românească, în special Biserica Ortodoxă, era în conflict. Aici învățam despre istoria creștinismului, adevărurile dogmatice, scrierile patristice, muzica psaltică și corală, limbile clasice, literatura universală, rânduiala tipiconală, teologia liturgică și alte discipline de formare duhovnicească și academică, iar la acea vreme nicio altă școală din societatea românească nu oferea o educație mai intrinsecă și profundă, cu privire la formarea unui tânăr creștin ortodox, precum Seminarul.

Aici am cunoscut două categorii de oameni excepționali: profesorii și colegii. Ambele categorii erau competitive și gata de a explica și de a descoperi cât mai mult și mai adânc tainele teologiei. Într-o zi, cu voia Domnului, voi scrie despre experiența vieții de Seminar, despre bucuria întâlnirii unor oameni de mare valoare care au confirmat și continuă să confirme ceea ce au învățat la Seminar, acum însă doresc să mă opresc la Părintele Profesor Gheorghe Onofrei.

Fiecărei generații, la început de program, îi revenea unuia dintre profesori. Menirea acestuia era aceea de a-i îndruma și călăuzi pe seminariști pe durata studiilor. Începutul de program a generației mele i-a revenit

Părintelui Profesor Gheorghe Onofrei pe care nu îl cunoșteam personal, ci auzisem doar că este din părțile Sucevei de unde și eu proveneam, fapt care m-a făcut să mă simt liniștit și protejat cumva. Prima întâlnire cu Părintele Profesor m-a lăsat cu convingerea că am de-a face cu un om intransigent și obiectiv. În puține cuvinte, însă categorice, Părintele ne-a explicat menirea noastră în această școală precum și datoriile care trebuia să le împlinim cu desăvârșire.

Am înțeles că nu exista loc pentru lipsă de excelență în nicio activitate școlară. Eram chemați să ne conformăm unui program rezervat pentru elite. Lenea, mândria, lipsa de atitudine, mizeria sub orice înfățișare, nepunctualitatea, folosirea timpului în alte scopuri decât cele cu caracter duhovnicesc și academic și alte înfățișări ale eșecului uman, nu își aveau loc în viața noastră. Părintele era el însuși un model în acest sens, cerând lucruri pe care el însuși le avea însușite și le practica. Cât privește vestimentația, aceasta era impecabilă. Nimic strident, însă totul în limita bunului simț și a rânduilor canonice. Reverenda era totdeauna curată și fără cute. Cămașa de sub reverendă era doar de culoare albă. Încălțările erau curate și lustruite cu grijă. Ca băiat am admirat și înțeles de timpuriu aceste lucruri la justa lor valoare și m-am bucurat să le continui în Seminar și pe tot parcursul vieții. Deși începutul școlii era amânat datorită practicii agricole, care putea dura până după sărbătoarea Sfinților Arhangheli, Părintele ne sfătuia să urmăm disciplina impusă de școală și să rezervăm energie și pentru citit. Începutul orelor de curs era totdeauna intens. Timpul afectat muncilor agricole trebuia recuperat astfel încât materia care trebuia parcursă până la sfârșitul trimestrului să fie predată și însușită în mod corespunzător.

Parintele Onofrei ne preda catehismul, învățătura de credință a Bisericii. Dincolo de partea discursivă a obiectului de studiu, care

trebuia însușită cu maximă precizie, versetele biblice care însoțeau și întăreau argumentele catehetice trebuiau știute pe dinafară, fără greșală. Atunci când, la începutul fiecărei ore, Părintele asculta pe doi sau trei colegi și răspunsurile lor erau convingătoare și la subiect, se simțea o bucurie împlinită a efortului depus de el la predare. Știa Părintele să îmbine cu succes acribia academică cu dimensiunea duhovnicească, practică, adeseori strecurând și un umor rafinat, plin și el de tâlc și învățăminte. Cunoștea foarte bine vârsta noastră și încercările tinereții. Iubea această vârstă și-i cunoștea afectele ei foarte bine. Poate nu întâmplător el ne numea pe toți, atunci când ni se adresa, cu apelativul "tinere". Ca reacție la modul în care Părintele ne chema, noi la rândul nostru, în cercurile închise ne refeream la el cu același apelativ.

Părintele Gheorghe Onofrei ne-a fost și a rămas pentru noi Tânărul, chiar și acum la vârsta de 70 de ani. Asta mă face să cred și să afirm că omul poate rămâne tânăr toată viața atunci când trăiește în perspectiva tinereții veșnice, dimensiune care poate fi cuprinsă și împlinită numai în Dumnezeu.

Așa zisul timp liber pe care îl aveam, Părintele ne îndemna să-l folosim cu înțelepciune și să sporim în cunoștere. Cartea, portivită Părintelui Profesor, trebuia să fie singura prietenă a seminaristului. Părintele nu putea concepe ca noi să ne investim energiile și darurile în lucruri mici care să ne consume timpul atât de prețios pentru vârsta și chemarea noastră.

Ca fiu de cântăreț bisericesc format la școala de cântăreți de la Manastirea Dragomirna, am îndrăgit cântarea psaltică de copil. La Seminar aveam să aprofundez acest gen de muzică specific spațiului eclezial ortodox sub îndrumarea Părintelui Profesor Anibal Panțiru, dar și a colegilor mai mari care, cei mai buni, cu multă dragoste și răbdare, ne ajutau, seara târziu să înțelegem taina semnelor și a sunetelor acestei muzici. Mi-am însușit cu multă ușurință această disciplină, iar acest lucru se reflecta în calificativele primite. Ca îndrumător de an sau diriginte, Părintele Gheorghe Onofrei evalua des evoluția noastră academică și nu de puține ori ne amintea că prezența noastră la Seminar era

de a fi cei mai buni. Viața și activitatea noastră de mai tarziu avea să depindă într-o măsură bună de modul în care ne pregăteam atunci.

În acele timpuri, la Seminar, era tradiția ca seminariștii din anii patru și cinci, care erau selectați să pregătescă predica pentru duminica ce urma, să fie trimiși la parohiile părinților profesori, pentru a predica. În felul acesta noi intram în contact direct cu credincioșii, pe care mai târziu aveam să-i păstorim. Împreună cu predicatorul mergea și un seminarist, de regulă mai mic, ales de preotul paroh, însă foarte rar cineva din primul an. Într-o zi, deși eram doar în primul an, Părintele Profesor mi-a spus să mă pregătesc pentru a-l însoți pe seminaristul predicator, pentru slujba de duminică. Cu multă emoție am răspuns afirmativ, știind exigența Părintelui Profesor dar și cea a predicatorului cu care aveam să cânt. Precizez că seminariștii din anii terminali, cei mai mulți dintre ei, erau atât de bine pregătiți încât ar fi putut substitui orice profesor, la orice materie. Impactul cu parohia Părintelui Profesor din Vânători, Neamț cu tot ce a însemnat din punct de vedere liturgic acea zi, a rămas în memoria mea ca o zi de referință. Fusesem martor la o lecție de teologie aplicată pastoral, condusă cu mult tact și trăire de Părintele Gheorghe Onofrei. Deasemeni am fost copleșit de generozitatea Părintelui, precum și de grija pe care ne-o purta pentru a ne simți bine la Biserica unde slujea și să ne bucurăm împreună unii de alții. Așa aveam să petrec de atunci încolo multe duminici, pentru mult timp.

După evenimentele din 1989 activitatea didactică de la Seminar s-a schimbat. Părintele Profesor s-a retras pentru o vreme. Noi am continuat studiile fără însă să uităm de învățămintele Părintelui Profesor așezate

cu multa grijă și sensibilitate, în inimile noastre, la începutul Seminarului.

După terminarea programului la Seminarul de la Mănăstirea Neamț și după absolvirea Facultății de Teologie din Iași, am plecat în Statele Unite ale Americii unde aveam să intru în contact cu o lume avansată din punct de vedere economic însă secularizată și hedonistă, din ce în ce mai vizibil contrară valorilor fundamentale creștinești. Aici m-am căsătorit și mi-am întemeiat, cu ajutorul lui Dumnezeu, o familie, iar activitatea pastoral misionară mi-o desfășor la Misiunea Acoperământul Maicii Domnului din Houston, Texas.

După plecarea mea în America am avut șansa să mă revăd cu Părintele Gheorghe Onofrei, de mai multe ori, în diferite circumstanțe. Părintele era același. Adică tânăr. Schimbările lumii din jurul lui nu l-au afectat. El a rămas să slujească pe mai departe, cu aceeași râvnă și devotament, Biserica Mântuitorului Hristos, despre care cu multă pasiune ne îndemna și îndruma să o păstorim și noi, la rândul nostru.

Acum, la ceas aniversar, îl rugăm pe mult milostivul și veșnicul Arhiepiscop Hristos Domnul, să-i dăruiască Părintelui Profesor lungime de zile, sănătate, har și spor în toate cele mântuitoare. Deasemeni, îl încredințăm pe Părintele Profesor, de rugăciunea noastră, de toată dragostea, considerația și aprecierea. Munca lui didactică îndreptată spre noi nu a fost în zadar. Ea se regăsește în fiecare dintre cei pe care Sfinția sa i-a îndrumat, oriunde am fost trimiși să propovăduim Evanghelia Învierii Mântuitorului Hristos.

La mulți și binecuvantați ani Părinte Profesor!

aniversare

Părintele Constantin Necula, prof. univ. dr. Alexandru Vlad Ciurea, Regăsirea ființei prin știință și credință

Protos. Dr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU

Atât părintele profesor Constantin Necula, cât și domnul prof. univ. dr. Alexandru Vlad Ciurea sunt oameni care nu mai au nevoie de prezentări. Cel dintâi este unul dintre cei mai iubiți preoți români contemporani, autor a numeroase volume și dascăl la Facultatea de Teologie din Sibiu, în vreme ce, cel de-al doilea este una dintre cele mai avizate voci în chestiuni ce privesc medicina contemporană. Faptul că cei doi și-au dat mâna și au realizat un frumos dialog, marcat de amprenta profesională și sufletească a fiecăruia se constituie într-un mare câștig pentru teologia și știința contemporană.

Structurată pe unsprezece unități tematice și acompaniată de un epilog interesant, lucrarea vine să definească credința pe baza unor aspecte de actualitate, și în același timp, să ofere principii științifice în înțelegerea ei și a rolului jucat de aceasta în viața omului. În cel dintâi dintre capitole, părintele Necula se întreabă, deloc retoric, ce mai este credința

astăzi. Între alte lucruri interesante, Preacucernicia sa subliniază:

„A reveni, de exemplu, asupra credinței în mituri ori obscure certitudini insulare nu reprezintă un fundament exigent al teologiei credinței. Unde mai pui că avem destui dintre cei care se numesc credincioși, dispuși să umple lumea

cu mediocrități ieftine, cu obsesii personale, ori frustrări. Nu, credința nu ține de nemulțumirile tale raportate la Dumnezeu. O poți aplica la oameni, ca formulă de calcul a rătăirii vocației". (p. 9).

Definiția apofatică a fenomenului credinței este urmată de un text în cadrul căruia teologul sibian realizează o sinteză a opiniilor patristice cu privire la importanța relației dintre credință și cunoaștere în arealul științific (p. 45-77). Părintele reușește aici să arate cum vedeau Părinții Bisericii asumarea cunoașterii ca fundament al credinței (p. 47), să realizeze un amplu expozeu în care opiniile unor reprezentanți de seamă ai teologiei, precum Sfinții Grigorie de Nyssa și Nazianz, Ioan Gură de Aur, ori Vasile cel Mare, sunt parte a unei complexe broderii, iar opiniile unor autori precum Clement Alexandrinul sunt analizate cu discernământ și seriozitate. Dânsul ține să evidențieze faptul că:

„Teologia ca știință nu poate fi argumentată după pseudo-rigorile scientismului de astăzi care democratizează principiile cercetării și cenzurează literaturi vechi de sute de ani". (p. 57).

Extrasele din diferite opere (p. 67-68), alături de întrebările și răspunsurile oferite vin să arate că nu e posibilă cunoașterea în lipsa educației realizate într-o manieră minuțioasă.

Ideile dânsului sunt completate de cele ale domnului prof. univ. dr. Vlad Alexandru Ciurea, care oferă argumente aparținând gândirii unor reprezentanți de seamă ai mediului științific cu privire la relevanța științei. Nume precum cele ale filosofilor Antichității, ori ale unor pionieri ai științei din Evul Mediu, precum Francis Bacon, Nicolaus

Copernicus, Robert Boyle, Isaac Newton sunt, alături de cele ale unor gânditori mai recentți, folosite cu scopul de a arăta că adevărații cercetători au dat întotdeauna dovadă de o vocație profundă a misticului. Demn de remarcat este apelul la gânditori precum Mihai Eminescu, el însuși un scriitor care și-a afirmat, de câte ori a avut ocazia, aderența la principiile creștine. Cu privire la acesta, domnul profesor arată că:

„Un elogiu adus de Eminescu lui Iisus Hristos la sărbătoarea Paștelui, din 1881, sună așa: Iată, două mii de ani aproape de când *Evangelia* a ridicat popoarele din întuneric, le-a constituit pe principiul iubirii aproapelui, două mii de ani de când biografia Fiului lui Dumnezeu e cartea după care se crește omenirea (p. 96).

Rod al unor eforturi corelate și text merit a oferi deopotrivă răspunsuri și a lansa provocări, volumul părintelui Constantin Necula și al domnului prof. univ. dr. Alexandru Vlad Ciurea, intitulat: *Regăsirea ființei prin știință și credință*, apărut în anul 2023, se constituie nu doar într-o valoroasă contribuție la înțelegerea dinamicii relației dintre știință și credință, ci și într-un text care merită citit, analizat, pus la îndoială pe alocuri de către sceptici, ori comparat cu paupera bibliografie existentă, care a fost până acum dedicată subiectului. El vine să evidențieze anumite repere ale relației complexe dintre cei doi termeni cheie ai titlului, să ofere soluții, ori să sintetizeze, într-o manieră de-a dreptul enciclopedică, informații extrem de prețioase. De aceea, cei doi autori se cuvin felicitați, iar cartea recomandată cu multă căldură!

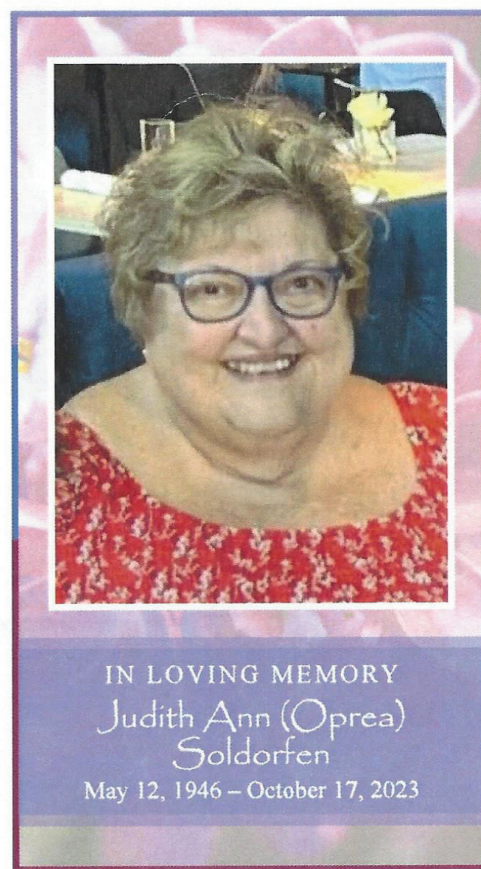
Judy - Ann (Oprea) Soldorfean

12 mai 1946-17 octombrie 2023

Pr. ION GHERMAN

Din sânul parohiei Bunavestire – Cleveland Ohio, și-a luat zborul către înaltul cerului sufletul unei credincioase foarte devotate Bisericii Ortodoxe, descendentă din grupul fondatorilor, ia însăși botezată, membră și bună susținătoare a acestei comunități creștine ortodoxe. Este vorba de Judy Ann (Oprea) Soldorfean.

Am socotit de bine a-i face cunoscut sfârșitul vieții pământești și prin revista Credința, publicația oficială a Arhiepiscopiei noastre. Facem acest lucru și dând urmare atâtor sfaturi biblice care ne îndeamnă la aducere aminte de înaintașii care au slujit Credința Creștină Orodoxă, sub toate formele ei, Biserica și neamul nostru, dar, deopotrivă, și pentru mulți care au cunoscut-o datorită prezenței ei la diferite activități ale comunității românești. Se cuvine, deci, să-i luăm în seamă, mai ales aici în America unde emigranții cei de demult au înfiripat o "altă Românie" prin credința, cultul și tradițiile de

tot felul al țării mamă. M-am gândit că se cade să fac acest anunț și în lumina rânduiei Sfîndului Sinod din Țară care a decretat Anul 2023 "Anul cântăreților bisericești și al pastorație persoanelor în vîrstă". Judy se încadrează în amîndouă aceste celebrări, întai pentru că părăsește viața pămîntească la vîrsta de de 77 de ani și apoi pentru că a fost fiica unuia din primii cantori ai parohiei, Nicolae Oprea.

S-a născut în 12 mai 1946 în Cleveland din părinții Nicolae și Lucreția Oprea. Tatăl ei, Nicolae Oprea, a fost , cum am spus, unul din primii cântăreți ai stranei bisericii, iar mama Lucreția a fost membră a Reuniunii Doamnelor. Înaintea lui Judy s-au mai născut trei feciori, Ioan, Nicolae și Dănilă/Dany.

În cadrul comunității românești de demult era obiceiul căsătoriilor între români. Țineau la acest lucru! Așa că Judy s-a căsătorit cu George Soldorfean, român de religie Greco- catolică dar trecut la Ortodoxie. George, foarte activ în parohie, mulți ani președintele Consiliului Parohial, a trecut la Domnul în anul 2005.

Demn de menționat că Judy a fost parte activă și în organizațiile românești laice, puternic fondate aici în Cleveland: Societatea Carpatina, Uniunea și Liga etc. În viața Bisericii ea a fost parte în Reuniunea Doamnelor împreună cu mama ei și alte doamne cu care a crescut și între 1967-1985 a fost președinda acestei organizații auxiliare a parohiei. În această poziție am găsit-o eu după ce am fost ales și numit preot paroh la catedrala Bunavestire. Avînd nevoie de profesori pentru deschiderea unei Școli duminicale i-am propus lui Judy să devină profesoară de religie și directoarea acestei școli, și așa s-a și întîmplat.

Trebuie să scot în evidență și latura filantropică practică de Judy și întreaga ei familie. Au susținut nevoile bisericii și au contribuit la ajutorul îngrijoraților noi imigranți care, treziți în lumea nouă, aveau nevoie de suport moral, direcție în viitor și ajutor material. Amintesc un amănunt care-i califică pe soții Soldorfean samariteni buni. George a moștenit o parte din o proprietate de pămînt de la părinți. După ce a împărțit moștenirea cu ceilalți 9 frați ai lui, din partea ce le-a revenit au donat o sumă substanțială bisericii lor care, la vremea aceea, trecea prin o situație financiară grea. De luat în calcul este faptul că ei nu erau oameni avuți!

Prin acest gest și pentru toate lucrările în care s-au implicat, iată un exemplu de "stewardship" despre care se vorbește tot mai frecvent în practica parohiilor noastre.

Sfârșitul vieții pămîntești a lui Judy a fost unul de suferință. Am spovedit-o și împărțit-o și am cercetat-o de mai multe ori în spitale și centre de recuperare. În vizitele mele am descoperit un lucru deosebit. Lângă ea, în spital sau oriunde era, avea o cărticică cu slujba Sf Liturghii și alte rugăciuni, din care citea, din spusele copiilor, în fiecare duminică când nu putea merge la Biserică. Am cercetat această carte și am aflat că era o moștenire de la părinții ei.

Darurile duhovnicești cu care Dumnezeu a încununat-o, câte or fi fost, avem nădejdea că o vor însoți înaintea Dreptului Judecător pentru a primi odihnă în Patria cerească.

Fă-I Doamne roabei Tale Judy Ann odihnă în Împărăția Ta!

news

Holy Synod holds working and solemn sessions

Mission trip to Brazil, Chile and Argentina

Eastern US Deanery Assembly, Easley, SC

Adunarea de Protopopiat a Coastei de Vest a SUA

105 ani de ortodoxie românească la Windsor

Holy Synod holds working and solemn sessions

Press Office of the Romanian Patriarchate

The Holy Synod of the Romanian Orthodox Church held its working and solemn sessions at the Patriarch Teoctist Aula Magna of the Patriarchal Palace on October 25-26, 2023. The sessions were chaired by His Beatitude Patriarch Daniel.

The main new decisions of the Holy Synod include the following:

- ◆ The Romanian Patriarchate designated October 1 as the Day of the Elderly. It will be included in the Orthodox calendar in the significant days and dates section.

- ◆ The Holy Synod approved the canonisation of the Venerable Macarie the Protopsaltis with the name the Holy Venerable Father Macarius the Protopsaltis and his inclusion in the calendar of the Romanian Orthodox Church with a feast day on August 31. The Synod also approved the Saint's liturgical texts (synaxarion, akathist and service) and his icon.

- ◆ The Holy Synod approved the proposal of the Diocese of Southern Bessarabia to start the canonisation process for protosyncellus Iraclie Flocea (May 11, 1893 – August 16, 1964). The Metropolitan Synod of the Metropolis of Bessarabia previously approved this proposal.

- ◆ The Holy Synod approved the standardisation of the name of Saint Demetrius the New as the Holy Venerable Demetrius the New, Protector of Bucharest, and the standardisation of the Saint's icon so that he would be represented as holding the Patriarchal Cathedral in his left hand and the shepherd's staff in his right hand.

- ◆ The Holy Synod resolved to include

Saint Nicholas Cabasilas (June 20) in the calendar of the Romanian Orthodox Church and to approve the Saint's liturgical texts (synaxarion, service, Akathist and supplicatory canon).

- ◆ The Holy Synod resolved to include the Holy Martyrs Marius and Martha, his wife, and their sons Audifax and Abachum (July 6) and to approve the Saints' liturgical texts (synaxarion and akathist).

- ◆ The Holy Synod approved the Akathist to the Holy, Righteous Simeon the God-Receiver (February 3).

- ◆ The Holy Synod approved the Akathist to Saints Barsanuphius and John of Gaza (February 6).

- ◆ The Holy Synod approved the text of the service for the exhumation of those who reposed in the Lord.

During the **solemn session of October 26**, His Beatitude Patriarch Daniel highlighted the social activity of the Romanian Orthodox Church during this Solemn Year of Pastoral Care for the Elderly, emphasising and encouraging the necessary pastoral-philanthropic activity in all dioceses of the Romanian Patriarchate, an effort aimed mainly at the relief of the loneliness of those who have reached the age of senescence.

In an age of paradoxically increased loneliness in the atmosphere saturated with multiple forms of current communication, the concrete, personal and charitable approach to older people, who are vulnerable, including as a result of isolation, is and remains a priority pastoral duty.

Mission trip to Brazil, Chile and Argentina

Iuliana Gheorghe

With the blessing of His Eminence Archbishop and Metropolitan Nicolae, from the 3rd to the 10th of November 2023, Father Daniel Ene visited Romanian communities in Brazil, Chile and Argentina.

On the 3rd and 4th of November, Father was among the **Romanian community in Sao Paulo, Brazil**. Being the largest city in Latin America, Sao Paulo also has a diverse Romanian community that is led by Mr. Adrian Petruțiu, first violinist of the Sao Paulo Symphony Orchestra. The Romanians in Sao Paulo still feel and live in a Romanian way, even if they are far from their native country. The weekly public fair even has a Romanian stand where a Romanian, Mr. Gabriel Toea, shares Romanian culinary products and Romanian history with the Brazilians.

But it was time for this small community to gather once again at the Greek Cathedral of St. Ap. Peter (R. Bresser, 793 - Brás, São

Paulo - SP, 01000-000, Brazil) in Sao Paulo where they listened to the Divine Liturgy in Romanian, celebrated by Father Daniel. The agape meal afterwards was the occasion to plan for a lively and active Romanian church in Brazil that would continue the tradition of the Romanian church in the 1960s under the pastorate of Father Roman Braga that existed in Brazil. Towards the evening, the priest travelled to Chile.

On Sunday, November 5, 2023, starting at 8:30 a.m., the Divine Liturgy was celebrated in Romanian at the **San Jorge Orthodox Cathedral in Santiago de Chile**, by Father Daniel Ene, where many Romanians participated together with their families and Chilean friends. The Liturgy took place with the blessing of His Eminence Metropolitan Sergio of the Antiochian Orthodox Church of Chile.

Immediately after the Divine Liturgy, there was a Panikhida for those who had

passed to the Lord from the families present, as well as a special remembrance for the 40th anniversary of the passing of the young Andrei Florea, the son of Diana and Adrian Florea.

After the memorial service, a meeting was organized in a room next to the church, hosted by the parish priest George Abed, who shared small cocktails with specific Romanian dishes (coliva, cornish pastries, spinach pie, meat pie, coffee, juices). Father Daniel gave a short talk about the Gospel of the day, encouraging and hoping that in the future, with the help of the Good Lord and His Mother, the church life of the Romanians in Chile will take on a new dimension. Father distributed an icon to all, with the blessing of His Eminence Metropolitan Nicolae from the Consecration of the Protection of the Mother of God Monastery in Allegan, Michigan, on October 1, 2023.

The whole afternoon was spent at a meal with the blessing of His Eminence Sergio, who accepted the invitation of Mrs. Ioana Galea to the dinner prepared in honor of Father Daniel. It was a truly blessed evening where the Antiochian Cathedral's psalters, together with His Eminence Sergio, performed a true concert of Byzantine music.

The desire of the Romanian community to have a Romanian church in Chile was also discussed, and the presence of Romanians from southern Chile from the towns Valdivia and Concepcion were welcomed. The Sunday Liturgy was also attended by Consul Roxana Mocanu from the Romanian Embassy in Chile.

On Monday, Father Daniel met with His Excellency Floricel Mocanu, Extraordinary and Plenipotentiary Ambassador of Romania to Chile. In the discussions we had, we felt the Ambassador's real desire to support an eventual Romanian parish in Chile.

Tuesday, November 7, the eve of the Feast of the Holy Archangels, was the occasion of Father Daniel's trip to **Buenos Aires, Argentina**. On Wednesday, November 8, Father Daniel served at the Serbian Orthodox Cathedral in Buenos Aires at the invitation of the Serbian Orthodox Diocese of Central and South America, with His Eminence Bishop Kirilo and His Holiness Porfirie, Patriarch of the Serbian Orthodox Church, who visited Argentina for 10 days.

This was a day of great importance for the Orthodox Church in Argentina, which received for the first time the visit of a Primate of an Autocephalous Church.

The service was also attended by several members of the Romanian community, who, after the banquet prepared in honor of His Holiness' visit, met with Father Daniel. For this visit, Father Daniel Ene presented to the Patriarch of the Serbian Orthodox Church, on behalf of His Eminence Archbishop and Metropolitan, the icon of the Year of the Pastoral Care of Romanians Abroad 2021, an icon specially prepared by the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas.

Eastern US Deanery Assembly, Easley, SC

Fr. NICOLAE CLEMPUS

Priests and delegates from the parishes which make up the Deanery of the Eastern United States of America, along with Most Reverend Nicolae, Archbishop of the USA and Metropolitan of the Americas, gathered on October 20th-21st, 2023 at St. Gregory the Theologian Romanian Orthodox Church in Easley, SC for the Deanery Assembly meeting. These local gatherings give us an opportunity to spend two days together and share the experiences, trials, successes, and shortcomings of each parish. The Deanery Assembly is also a good opportunity to educate and improve ourselves in our pastoral mission.

In addition, the meeting began with a prayer and a welcome address by Metropolitan Nicolae to those present, accompanied by thanks and gratitude of the guests to the hosts of the assembly. Fr. Daniel Ene, Dean

of the Eastern USA Deanery, addressed a welcome message which emphasized the importance of our face-to-face encounter and the example we set for our faithful in communion. True communion is in person and not fully realized online.

Moreover, on behalf of the hosts of the Assembly, Fr. David Hudson welcomed those in attendance and formally announced his retirement and that he is in his final days as parish priest of St. Gregory the Theologian Parish in Easley, SC. Also, Fr. David introduced Fr. Bogdan Cojoleancă who came from Romania and was named the new parish priest of the Church. Fr. Bogdan, newly arrived from Romania with his entire family, had expressed his hope for a successful collaboration with the parish council and a fruitful pastorate in this young parish.

Following the nomination of the secretary and attendance made, the agenda was approved. Fr. Nicolae Clempuş, secretary of the 2021 Deanery Assembly at St. Paraskeva Church in the Boston area, read the minutes for the meeting. In doing so, those present were reminded of what was discussed two years ago. This was followed by **reports from the parishes**. Each parish priest had presented a verbal report of the parish of which he oversees with new or old projects, activities, problems or shortcomings. In this way, those present were able to learn about the situation of our parishes in Eastern America from their priests.

Furthermore, the Assembly's first online intervention to educate those present in parish ministry and administration was hosted by Fr. Timothy Sas, a minister at the Greek parish in Minneapolis, MN. Fr. Timotei had presented the conference under the theme: Stewardship: **"A Practical Manifestation of the Hands of Christ in Parish Life."** After the presentation there was a question-and-answer session in which Fr. Timothy answered with great dedication and pedagogical tact.

The evening of Friday, October 20th, 2023, ended with prayer and dinner, after which the priests returned to the Church for a **priestly conference**, and the Ladies of the AROLA Organization and representatives of the parish schools had a separate meeting in the social hall of the Church.

On Saturday, October 21st, 2023, the work day began in the Church with the **Akathist of the Saints of Transylvania** celebrated on the same day. Archbishop Nicolae, with the priests present, had prayed for help and protection, remembering in prayer the victims of the war in Ukraine and Israel who need the comfort of God in these moments of danger which they are currently going through.

In the context of the Year of the Pastoral Care of the Elderly and the Commemorative

Year of Church Hymnographers and Singers had decided by the Holy Synod of the Romanian Orthodox Church for 2023, Fr. Marius Dumitrescu from St. Nicolae Church in New York, gave a lecture entitled: **"Prayers for the Health of the Elderly; Social Philanthropic Activities Directed at Supporting Vulnerable People, Especially the Elderly who are Abandoned or in Difficult Situations."** In the same context of the Memorial and Commemorative Year, Mr. Leonard Milea, chanter of the Church of the Life-Giving Spring in Long Valley, NJ, presented the lecture, **"The Triad of the Love of God through Word and Music: St. John Damascene, St. John Cucuzel and Anton Pann."**

After a Q&A session and a unique musical intervention performed by Leonard from Anton Pann's repertoire, those present watched a **documentary about the mosaic painting** of the National Cathedral in Bucharest.

The last presentation of the meeting was the conference on **"Reflection: With people, for their souls - Parish mission today - case study,"** given by Fr. Daniel Ene. In his presentation, Fr. Daniel spoke about his mission in Latin America and the fruits of Orthodoxy in these lands. Our Metropolia, through the efforts of Fr. Daniel, currently has five parishes on the South American continent. The missionary possibilities in this area of the world, large in area but with many socio-economic problems, were also presented. For the occasion of the birthday of Fr. Daniel Ene, Archbishop Nicolae had presented him with two books on Orthodox liturgical ministry in the Spanish language.

Finally, after the group photo, the following **reports** were presented: Mrs. Ioana Coman presented the report of the AROLA Ladies Organization, Emanuel Cojoleancă had presented the report of the ROYA Youth Organization on behalf of President Claudiu Dima, and Pr. Daniel Ene

presented the report of the Education Commission.

After the thanks and the conclusions of a great weekend together, conveyed by His Eminence Nicolae, the proposal of the **St. Nicholas Church in New York to host the**

next Deanery Assembly in 2025 had also been accepted. All those present then enjoyed a Romanian picnic prepared with much love and sacrifice by the parishioners of St. Gregory the Theologian Church in Easley SC.

Adunarea de Protopopiat a Coastei de Vest a SUA

Diacon VALENTIN DESPOIU

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Nicolae, Adunarea de Protopopiat a Coastei de Vest a SUA a fost găzduită anul acesta în zilele de 3 și 4 noiembrie de către Parohia Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil din orașul Torrance, California. Toți cei prezenți, preoți și delegați laici s-au bucurat de revederea cu arhiereul nostru. Duhul comuniunii și al rugăciunii a sălășluit în mijlocul unui număr mare de participanți în aceste zile de început de noiembrie.

Sub președinția IPS Mitropolit Nicolae, lucrările Adunării de protopopiat au început vineri, 3 noiembrie, cu rugăciunea Împărate ceresc și cu urări de bun venit din partea ierarhului nostru și din partea părintelui paroh Mihai Cărpeneșeanu. Pe ordinea primei zile s-au găsit teme bogate în semnificație atât pentru creștinul ortodox, în general, cât și pentru trăirea românilor ortodocși de pe continentul nord American, mai precis pentru enoriașii parohiilor noastre din SUA. În **prezentarea activității din parohii**, preoții și delegații participanți la ședință au enumerat problemele cu care s-au confruntat parohiile lor din 2021 până la

finalul acestui an precum și proiecte de viitor.

Anul 2023 a fost proclamat în Patriarhia Română ca Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice și Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți). Cinstind prin cuvânt frumusețea și binecuvântarea ce ne-o dăruiesc bătrânii noștri, părintele Ștefan Drăgoi a prezentat lucrarea **“Rolul experienței bătrânilor în viața parohiei; Conlucrarea preotului paroh cu specialiștii (medici, psihologi, asistenți sociali și autorități) în scopul ajutorării persoanelor vârstnice.”** Subliniind rolul bătrânilor în societatea contemporană și laică, Părintele Drăgoi a invocat o serie de îndemnuri vetero și nou-testamentare de cinstire și prețuire a celor bătrâni al căror chip este zugrăvit în Sfânta Scriptură ca fiind plin de înțelepciune. Abordarea acestui subiect trebuie făcută cu multă atenție de către slujitorii Bisericii care trebuie să colaboreze împreună cu familia celor bătrâni dar și cu specialiștii pentru că bătrânii noștri să fie însoțiți cu dragoste în ultimii ani ai existenței lor pământești și

îndreptându-se spre săvârșirea unui „sfârșit creștinesc, neînfruntat, în pace”, ca moment crucial al trecerii din această viață.

În cea de-a doua parte a zilei, domnișoara Teodora Gîrlonța, reprezentanta Asociației Tinerilor a prezentat în continuare **Raportul ROYA** (Asociația Tinerilor Ortodocși din America), aducând în sânul nostru bucuria de care tinerii români din Statele Unite se împărtășesc în taberele de vară și de iarnă din Statele Unite, Canada, dar și din România. Spre exemplu, prezența lor alături de părintele Nicolae Tănase la Valea Plopuului sau la Mănăstirea Oașa a reprezentat o binecuvântată ocazie de zidire sufletească și de comuniune cu părinții acestor locuri, dar și cu alți tineri participanți.

Raportul Departamentului de Educație a fost prezentat de părintele diacon Valentin Despoiu. În acest raport a fost subliniată programa școlară pentru cele trei grupe de elevi tradusă în limbile engleză și spaniolă, Mitropolia Americii, având în desfășurare un proiect de extindere a predării orelor de religie în trei parohii de limba spaniolă din America latină, existente sau în curs de formare și recunoaștere oficială.

Prima zi de lucrări s-a încheiat cu o **consfătuire pastorală** între Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit și preoții prezenți.

Înaltpreasfinția sa a accentuat faptul că succesul lucrării pastorale stă în energia și atenția pe care preoții trebuie să le investească în apropierea și păstrarea credincioșilor ortodocși în bisericile noastre, cu precădere prin explicarea Sfintelor Taine. Înaltpreasfinția sa a adus exemple demne de urmat, cum ar fi explicarea și săvârșirea corectă a Sfintei Taine a Spovedaniei, din cartea părintelui profesor Ene Braniște “Vocație și responsabilitate în slujirea preoțească” și din cartea “Dumnezeu nu vrea suferința omului” scrisă de teologul francez Jean-Claude Larchet.

Acatistul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil a deschis cea de-a doua zi a Adunării de protopopiat. Primul invitat al zilei a fost părintele Timotei Sas de la Biserica Ortodoxă Greacă Sf. Maria din Minneapolis, statul Minnesota, care a prezentat pe platforma Zoom prelegerea **“Stewardship: manifestarea practică a lucrării mâinilor lui Hristos în viața parohiei”**. Sfinția sa a pus accent pe trei componente pe care, atât preotul, cât și credinciosul dedicat și conștiincios trebuie să le ia în considerare atunci când se implică energic și constant în viața parohiei pe aceste meleaguri: timpul dedicat bisericii pentru săvârșirea lucrării, talentul sau îndemânarea pe care dorește să

și-l ofere în slujire (ca administrator, organizator de evenimente, contabil, profesor al școlii duminicale etc.) și comoara, adică acea contribuție financiară bine planificată și constantă. Aceste trei aspecte, după cum a precizat sfinția sa, sunt foarte importante în buna funcționare a parohiei și a comunității creștin-ortodoxe care dorește să se bucure de darurile Sfântului Duh în Biserică.

Al doilea invitat al zilei a fost Monahul Efreim Ancuței care a prezentat lucrarea **“Triada iubirii lui Dumnezeu prin cuvânt și muzică: Sfântul Grigore Domesticul, Sfântul Teodor Studitul și Ioan Popescu Pasărea.”** Părintele Efreim a subliniat contribuția pe care aceste personalități, bisericești și laice și-au adus-o la formarea, îmbogățirea și înfrumusețarea muzicii bisericești în decursul timpului. Părintele Efreim împreună cu domnul Veniamin Chira, cântăreții stranei de la biserica Înălțarea Sfintei Cruci din Upland, CA ne-au bucurat sufletele cu interpretarea Heruvicului pe glasul 8, compus de Ion Popescu Pasărea și, de asemenea, întreaga biserică a cântat Axionul Sfintei Liturghii a Sf. Vasile cel Mare, “De tine se bucură” compus de Sfântul Grigorie Domesticul în secolul XIV.

În continuare, doamna Roxana Despoiu, enoriașă a parohiei Înălțarea Sfintei Cruci din Upland, CA, a prezentat **raportul AROLA** întocmit de Comitetul organizației. Au fost enumerate o serie de activități pe care doamnele din parohiile noastre le-au efectuat în ultimii doi ani. Amintim aici întâlniri, seri de rugăciune, conferințe duhovnicești, acțiuni educaționale și caritative, burse și premii acordate unor doamne care sunt mame creștine de excepție. Ultimul popas duhovnicesc a fost vizionarea unui documentar foarte interesant despre pictura în mozaic a Catedralei Mântuirii Neamului, realizat de Trinitas TV.

La final, a fost ales Consistoriul protopopesc. În continuare, părintele Constantin Alecse, preotul paroh al bisericii Sfânta

Treime din Los Angeles, și-a exprimat dorința ca, următoarea Adunare de protopopiat din anul 2025, să fie ținută în biserica la care slujește sfinția sa. Propunerea a fost acceptată și binecuvântată de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nicolae.

IPS Mitropolit Nicolae a exprimat mulțumiri părintelui Mihai Cărpenișeanu, preoților, delegaților și credincioșilor parohiei Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil pentru participare și pentru organizarea acestui eveniment. Slujba parastasului pentru toți slujitorii, ctitorii și binefăcătorii parohiilor Arhiepiscopiei în sâmbăta morților (moșii de toamnă) a încheiat lucrările acestei Adunări de protopopiat.

Duminică, 5 noiembrie 2023, IPS Mitropolit Nicolae a slujit în parohia Înălțarea Sf. Cruci din Upland, CA. La momentul prediciei, IPS Nicolae a vorbit despre modul cum un creștin ar trebui să considere relația cu Dumnezeu prin prisma bogățiilor materiale:

Sf. Evanghelie de astăzi ne vorbește despre un bogat care s-a considerat stăpân pe ale sale, care n-a vrut să vadă în bogăție darul lui Dumnezeu și, ca urmare, să mulțumească și să fie recunoscător lui Dumnezeu, să întoarcă darul către Dumnezeu și către semenii. Vedem că după moarte a fost pedepsit pentru această atitudine. Mântuitorul ne spune: “Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu”, ne spune să nu ne agonisim comori pe acest pământ, ne spune că acolo unde este comoara noastră, acolo este și inima noastră. Dacă credem că relația noastră cu Dumnezeu se încheie, se epuizează pe acest pământ, ne înșelăm. Viața continuă după moarte, viața continuă așa cum am început-o pe pământ, cu Dumnezeu sau refuzându-L pe Dumnezeu...

Această relație a noastră cu Dumnezeu se poate dovedi prin modul cum considerăm bunurile materiale, bogățiile acestei lumi. Fiind prezenți în biserică, ar trebui să

intrăm în dialog cu Dumnezeu, un dialog al darului, un dialog al celui care se recunoaște creația lui Dumnezeu, dăruit de Dumnezeu, îmbogățit de Dumnezeu să trăiască pe acest pământ. Pentru aceste daruri se cuvine să mulțumim și să fim recunoscători lui Dumnezeu și să întoarcem darurile înapoi către Dumnezeu și către semenii... Dumnezeu nu este sărac, Dumnezeu nu așteaptă de la noi pentru că nu le are, ci

Dumnezeu vrea să-și vadă chipul pe chipul nostru, Dumnezeu vrea să ne vadă darnici așa cum El este. Dumnezeu vrea să ne vadă strădania de a fi creația Lui, de a fi fiii ai lui Dumnezeu, de a fi recunoscători, mărinimoși, bogați și darnici ca Dumnezeu Însuși.

Agapa frățească a încheiat această zi de duminică binecuvântată.

Pastorală la Praznicul Nașterii Domnului 2023

† Ioan Casian
din mila lui Dumnezeu

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a
Canadei

*Iubitului cler și dreptslăvitorilor creștini,
pace și bucurie de la Hristos Domnul, iar de la noi,
arhierescă binecuvântare!*

**Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,**

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos vine să consfințească o așteptare și o nădejde pe care Dumnezeu a încurajat-o și a hrănit-o prin cuvinte inspirate și prin minunile săvârșite de-a lungul timpului pe parcursul Vechiului Testament. Sfânta Scriptură în întregimea ei reprezintă urma pașilor lui Dumnezeu în istoria noastră omenească.

Să ne amintim că în Cartea Facerii este scris: "Duhul lui Dumnezeu Se purta deasupra apelor"[1] iar după ce Adam și Eva au păcătuit citim iarăși că ei "au auzit glasul Domnului Dumnezeu, Care umbla prin rai, în răcoarea serii."[2] Din cele două precizări constatăm că de la începutul istoriei omului, din primele pagini ale Sfintei Scripturi, legătura dintre om și Dumnezeu apare ca una prezentă firesc și natural. Ea se prezintă ca o legătură care presupune apropiere, prezentă simțită și binefăcătoare, dialog și sinergică întrepătrundere

între cuvânt și har dumnezeiesc ajutător în sensul creșterii sănătoase spre o viață curată, spre o viață de sfințenie și spre înveșnicire.

Condițiile *prestabilit*e de Dumnezeu în gestul Său de revelare a dragostei și generozității Sale nesfârșite către om sunt prezența și apropierea Lui față de el și dialogul cu acesta în vederea împlinirii vocației lui de coroană a întregii creații.

În urma căderii în păcat a omului, Dumnezeu pregătește îndreptarea, răscumpărarea și mântuirea lui în vederea înveșnicirii. Dumnezeu îl pregătește pe om prin cuvinte și fapte pentru a-L primi pe Fiul Său Hristos prin întrupare din Fecioara Maria. Iată cum descrie Sf. Efrem Sirianul această stare de pregătire la care omul este chemat să adere: "Senină e noaptea în care a răsărit Cel Curat, Care a venit să ne însenineze; să nu amestecăm în veghea noastră ceva ce ar putea să o tulbure. Calea urechii să se netezească, privirea ochiului să se limpezească, cugetul inimii să se sfințească, rostirea gurii să se curățească!"[3] Sf. Efrem Sirianul ne pregătește pentru momentul

“Iată, Fecioara va avea în pântec și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu.”
(Matei 1, 23)

pastorală

întâmpinării nașterii Domnului Hristos, a momentului în care Biserica trăiește evenimentul venirii și întrupării Lui pentru noi și pentru a noastră mântuire. Cerul gândului și vieții omului în noaptea nașterii Domnului Hristos trebuie să fie senin și clar pentru că numai în felul acesta poate fi întâmpinat Cel Curat și Sfânt. Noi oamenii trebuie să revenim la momentul seninătății, simplității și sfințeniei cerului paradisiac în care omul îl contempla pe Dumnezeu în mod firesc. Ceea ce înțelegem din cuvintele Sf. Efreem este că cerul omului nu este neapărat unul exterior, material, ci unul interior căci căderea a fost mai întâi interioară și pe urmă au urmat consecințele exterioare. Urechea, privirea, cugetul și gura sunt acele instrumente omenești care ne fac să înțelegem că realitatea noastră cea mai importantă este una umană, interioară, cu care putem face ca cerul nopții în care ni se naște Cel necuprins, să se înnoueze sau nu. De aceea Sf. Efreem ne îndeamnă la netezirea auzului, la limpezirea ochiului, la sfințirea cugetului inimii și la curățirea limbajului. Acest efort ne pregătește pentru întâmpinarea Domnului în noaptea nașterii așa cum se cuvine. Ne pregătim asemeni Fecioarei Maria spre a auzi buna veste a arhanghelului Gabriel de la Bunavestire și cântarea îngerilor din ținuturile Betleemului în noaptea nașterii Domnului Hristos. Noi înșine, Biserica în totalitatea ei, va trebui să ne asemănăm Fecioarei, adică să ne pregătim pentru nașterea în lume a Domnului.

Ce înseamnă această noapte a nașterii Domnului? Ce daruri primim de la Dumnezeu prin intermediul nașterii Fiului Său Hristos după trup din Fecioara Maria?

“Aceasta este noaptea împăcării – spune Sf. Efreem Sirianul; - nimeni încrunțat și întunecat să nu fie în ea; în această noapte care dă pace tuturor nimeni să nu amenințe și să nu facă războaie! ... În această zi a iertării, nimeni să nu-și războvească vrea o greșală! În această zi a bucuriei să nu împărțim dureri! ... În această zi în care Dumnezeu a venit la păcătoși, cel drept să nu se ridice în cugetul său mai presus de cel păcătos!”[4] Sunt mai multe îndemnuri care ne sunt adresate de Sf. Efreem care reprezintă tot atâtea daruri ale lui Dumnezeu pentru noi. Ceea ce Hristos ne dăruiește în noaptea nașterii Sale sunt împăcarea noastră cu Dumnezeu și pacea pe care primii oameni o pierduseră prin păcat. Această stare s-a transmis mai departe generațiilor care au urmat până astăzi. Tot El ne aduce în noaptea nașterii Lui iertarea păcatelor și bucuria care izvorăște din ea. Prin iertarea păcatelor Hristos readuce serenitatea nepăcătuirii și curăției inițiale. Primim în noaptea nașterii Domnului Hristos virtutea smereniei căci cei drepti sunt chemați să învețe să nu se înalte și să se mândrească față de cei păcătoși; căci Hristos a venit pentru noi toți.

Dar ne putem întreba de ce ar trebui să urmărim acestor îndemnuri? Sf. Efreem Sirianul ne dă temeiul acestui lucru – suntem chip și asemănare a lui Dumnezeu și moștenitori ai Lui și trebuie să-l urmărim exemplul: *“(…) Să mulțumim Celui ce a așezat Rода Sa în pomul nostru, mulțumită fie dusă Celui ce și-a trimis Moștenitorul, ca prin El să ne tragă la Sine și să ne facă moștenitori împreună cu El!”*[5] *“În această zi*

în care Domnul a toate a venit la robii Săi, să se plece și stăpânii în iubire spre robii lor! În această zi în care Cel Bogat a sărăcit pentru noi, să-l lase și bogatul pe cel sărac să ia parte la masa lui! În aceasta ni s-a arătat un dar pe care nu l-am cerut. Să dăm, așadar, milostenie celor ce ne-o cer cu glas mare!”[6] Venirea Domnului Hristos prin întrupare la noi este un dar care nu poate fi măsurat. Primirea Fiului lui Dumnezeu prin întrupare nu este un dar meritat. Exemplu dragostei și dărnicii lui Dumnezeu trebuie doar urmat. Așa cum nemărginirea dragostei și dăruirii lui Hristos către noi este infinită, la fel trebuie să fim și noi față de aproapele nostru oricare ar fi el, mare sau mic, tânăr sau persoană vârstnică, rob sau stăpân, sărac sau bogat; și aceasta pentru că suntem chemați ca oameni care am fost creați după chipul lui Dumnezeu să ajungem la asemănarea cu El, iar aceasta nu se poate face altfel decât urmându-l calea și imitându-l exemplul și viața. Nemăsuratul dar al îndreptării, răscumpărării și mântuirii noastre dăruit de Hristos, să-l lăsăm să strălucească și să capete formă în relațiile noastre umane. Să imităm exemplul dragostei și generozității lui Dumnezeu în Hristos și să-l lăsăm să se manifeste către cei care ne înconjoară. Doar așa vom putea clădi relații omenești și o societate care să reflecte duhul lui Dumnezeu și atmosfera Raiului.

Ce s-a schimbat în noaptea nașterii Domnului față de timpul dinaintea acestui eveniment? Ce ne-a adus nou noaptea nașterii Domnului? Ne răspunde tot Sf. Efreem Sirianul: *“Aceasta e ziua care a deschis rugăciunilor noastre ușa înaltului cerului. Și noi să deschidem ușile noastre celor care ne-au greșit și ne roagă de iertare. Domnul firilor S-a schimbat astăzi împotriva firii Lui. Nici nouă să nu ne fie prea greu să ne schimbăm voia noastră rea! Legat este trupul de firea sa, căci nu este în stare să-și schimbe mărimea. Slobodă însă e voința să crească până la orice măsură. Astăzi Dumnezeirea S-a întipărit pe sine însăși în umanitate, ca și umanitatea să se întipărească și să se facă podoabă în pecetea Dumnezeirii!”*[7] Întruparea Domnului nostru Iisus Hristos aduce o schimbare fundamentală. Dacă rugăciunile noastre până atunci erau neauzite pentru că cerul minții și gândului nostru era întunecat datorită păcatului și slăbiciunii cuvântului, cu nașterea Domnului Hristos, cerurile Raiului și porțile veșniciei ni se deschid căci suntem vizitați de Fiul lui Dumnezeu venit de acolo. Așa cum Fiul lui Dumnezeu a voit să-și însușească firea omenească în ipostasul Său pentru a ne putea dăruii harul vindecării și mântuirii, la fel și noi să ne străduim a ne schimba interior voința pentru primirea lucrării lui Hristos Dumnezeu. Iată de ce trebuie să facem aceste lucruri – pentru că modelul nostru este Iisus Hristos. El este Cel care ne precedă și ne deschide calea spre împlinirea vocației noastre dumnezeiești.

Acest lucru est posibil datorită unirii firii dumnezeiești și cele omenești în Hristos. Această unire restaurează legătura fundamentală sinergică a firii dumnezeiești cu cea omenească. Cea dumnezeiască o marchează pe cea omenească și iar cea omenească devine podoabă îndumnezeită.

Ziua nașterii Domnului aduce leac și binecuvântare veșnică: *“Mare e visteria zilei*

nașterii Tale! Să plătească datoria pentru noi datornicii! ... Comoară de leacuri e ziua Ta cea mare; căci în ea a răsărit leac de viață pentru cei răniți de moarte.”[8] Întruparea și nașterea Domnului Hristos pun bazele vindecării omului de boala sa urmare a păcatului – moartea. Întruparea și venirea printre noi a Fiului lui Dumnezeu Cel veșnic ne deschide calea către veșnicia pentru care am fost creați.

Care a fost scopul întrupării?

“Lăudat fie Înțeleptul Dumnezeu, Care a legat și însoțit Dumnezeirea și umanitatea, Una din înalt, alta din adânc! – spune Sf. Efrem. A amestecat cele două firi ca niște culori și s-a ivit o icoană: Dumnezeul-om.”[9] Scopul lui Dumnezeu, prin întruparea și nașterea Fiului Său și unirea firii omenești și celei dumnezeiești în persoana Lui, a fost să redă omului statura și demnitatea pe care le stabilise la începutul creației pentru el și pe care el le pierduse prin păcat. Despărțirea cerului și pământului este desființată prin întrupare căci cele două lumi se unesc. Dar și mai mult omul devine o nouă realitate de îndată ce temeliea lui devine divino-umanitatea. Persoana Fiului lui Dumnezeu întrupat, Hristos Domnul, devine modelul și paradigma reînnoirii în Dumnezeu.

Ce a însemnat nașterea Mântuitorului Hristos pentru noi?

“Nașterea Ta, Doamne, s-a făcut maică a tuturor făpturilor, fiindcă a zămislit și a născut din nou umanitatea care Te-a născut. Ea Te-a născut trupește, iar Tu ai născut-o duhovnicește. Numai de aceea Te-ai născut, ca să naști pe oameni după asemănarea Ta. Iată, nașterea Ta naște toate. Binecuvântat fie Cel ce S-a făcut tânăr și a întinerit toate!”[10] Întruparea și nașterea Domnului s-a făcut spre înnoirea întregii creații, a întregii făpturi. Dacă umanitatea îi oferă Fiului lui Dumnezeu natura omenească, Dumnezeu îi dăruiește acesteia duhovnicia și harul transfigurator. Prin naștere Hristos înnoiește întreaga umanitate. Prin întrupare și naștere în umanitatea noastră El refacă asemănarea noastră cu Dumnezeu. Efectele nașterii Lui asupra firii omenești depășește capacitatea noastră de cuprindere și înțelegere.

Prin întrupare și naștere Dumnezeu se însoțește cu noi după trup și în duh. Omul își reamintește și reînvață să trăiască fireasca stare de prezență și însoțire cu Dumnezeu din Rai. El învață cu încredere că Dumnezeu este mereu cu noi.

Dragi creștini,

Anul 2023 a fost dedicat *pastorației persoanelor vârstnice și imnografilor și cântăreților bisericești*. Sunt două teme care ne îndeamnă la responsabilitate pentru aproapele și pentru

Biserică. Mai întâi ne gândim la cei datorită cărora avem societatea în care trăim și bisericile în care ne rugăm. Tot datorită dragostei și responsabilității lor am văzut lumina zilei și ne bucurăm de viață. Tot datorită lor ne-am bucurat de darul de a putea merge la o școală sau universitate unde ne-am pregătit să fim ceea ce suntem astăzi. Ei sunt cei care s-au jertfit pentru ca noi să ne împlinim vocația. De aceea la rândul nostru să fim și noi recunoscători prin purtarea de grijă față de ei la aceste momente când puterile scad și energia se împuținează.

Să fim de asemenea atenți la cei care cu grijă și talent au înzestrat bisericile cu vocile lor și care ne-au ajutat să ne rugăm cu multă sensibilitate, frumos muzical și armonie.

Doresc cu acest prilej la ceasul sărbătoresc al nașterii Domnului Hristos să adresez gânduri de binecuvântare și mulțumire clerului și responsabililor la nivel eparhial și parohial, reprezentantelor Organizației doamnelor (AROLA) și tinerilor (ROYA), coordonatorilor în domeniul educației și școlilor duminicale precum și tuturor credincioșilor pentru dăruire, hărnicie, spirit de responsabilitate și atașament față de Biserică și de comunitate!

Vă îndemn să stăruiti în rugăciune și nevoită spirituală pentru a primi ajutor și întărire duhovnicească de la Dumnezeu în vederea continuării misiunii noastre în slujba Lui, a Bisericii și a aproapelui.

Găsindu-ne la marea sărbătoare a nașterii Domnului Hristos, să ne învrednicim să-L întâmpinăm pe Pruncul Iisus cu versurile cântate de întreaga Biserică: “Hristos se naște, măriți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și cu veselie lăudați-L, popoare, că s-a preamărit.”[11]

Cu ocazia sărbătorilor Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei, vă adresez urarea Sf. Ap. Pavel: “Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin” (Filimon 1, 25).

O sărbătoare a Nașterii Domnului întru bucurie, armonie, pace și har dumnezeiesc!

Un An Nou binecuvântat!

Al vostru frate întru rugăciune către Hristos
Domnul,

† IOAN CASIAN
Saint-Hubert/Montreal 2023

Note

¹ Facere 1, 2

² Facere 3, 8

³ Imnele Nașterii Domnului în Sf. Efrem Sirianul. *Imnele Nașterii și Arătării Domnului*. (ed. a 2-a / prezentare și trad. de Ioan I. Ică jr) Ed. Deisis: Sibiu 2010, 1.82-83, p. 23

⁴ Idem 1.88, 90, 92, p. 24

⁵ Idem 3.12, p. 33-34

⁶ Idem 1.88, 93-95 p. 24

⁷ Idem 1.96-99, p. 24-25

⁸ Idem 4.22, 24, p. 38

⁹ Idem 8.2, p. 63

¹⁰ Idem 23.5, p. 115

¹¹ Catavasia I, Utrenia Nașterii Domnului

105 ani de Ortodoxie românească la Windsor

CARMEN OGNEAN

Purtarea de grijă a lui Dumnezeu nu depinde de noi, ci este un dar al generozității lui Dumnezeu pentru noi. Aceasta este chintesența unui weekend al bucuriei duhovnicești, al sărbătoririi unei comunități care duce aici în diaspora steagul ortodoxiei românești în simbioză cu educația pe care Sf. Andrei Șaguna a dăruit-o.

În zilele de 24 - 26 noiembrie 2023 în parohia *Sf. Gheorghe și Sf. Andrei Șaguna* din Windsor, Ontario a fost bucurie și sărbătoare încununată de lumina educației. Au fost sărbătoriți 105 ani de la înființarea parohiei de către un grup de entuziaști și credincioși români. S-a adăugat la aceasta și cinstirea celui de-al doilea patron al Catedralei noastre, Sf. Andrei Șaguna.

Seria de evenimente și bucurii duhovnicești a început vineri prin Taina Sfântului Maslu la care, alături de Întâistătorul Episcopiei Canadei, Preasfințitul Episcop Ioan Casian, s-au aflat Părintele Nicolae Codrea, secretar-eparhial, Părintele Călin Barbolovici, protopop pentru centrul USA, Protosinghel Corneliu Andrașco, paroh, Ieromonah Policarp Athenagoras, egumenul Mănăstirii *Înălțarea Sfintei Cruci*, Mono, Preoții Ilie Dimitrovsk și John Ajub.

Sâmbătă a avut loc, sub egida *Centrul de Formare Cultural-Teologică și Catehetică Sf. Maxim Mărturitorul* al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei, simpozionul anual în limba engleză cu tema *Church, Education and Multicultural Society* dedicat Părintelui Dumitru Stăniloae (1903 – 1993).

Au fost prezenți 9 vorbitori care într-un format hibrid (zoom și în persoană) au

prezentat audienței, prezente sau on-line, perspective legate de rolul Bisericii și educației, a Sf. Scripturi și Sf. Euharistii, de nevoia de a oferi răspunsuri pertinente celor mai tineri, precum și aspecte ale gândirii Părintelui Stăniloae cu relevanță pentru lumea multiculturală de astăzi.

În cuvântul de deschidere, PS Episcop Ioan Casian a spus: *“Am dedicat acest simpozion Părintelui Dumitru Stăniloae pentru că în scrierile sale găsim răspunsuri la problemele vremii noastre și un model de gândire sau raționalitate pentru viața noastră care ne conduce așa cum spune el însuși la „îmbunătățirea noastră.” Găsim în el o luciditate și o naturalețe a gândirii care îmbină inteligența spirituală cu efortul ascetic, gândirea biblică cu reflecția filozofică contemporană, profunzimea contemplației interioare și amploarea dezvoltării eclezial-comunitare. De asemenea, găsim o meticulozitate aproape chirurgicală în analiza scrierilor antice și epuizarea lor ca resurse care pot fi folosite în avantajul nostru spiritual. El îmbină o sensibilitate poetică și simbolică și o capacitate de globalizare și sinteză care este greu comparabilă cu ceva.”*

Personalități și oameni ai Bisericii din Canada și Statele Unite au încântat audiența cu expunerile lor. Au conferențiat: Adriana Bara PhD - Concordia University – Montreal, Pr. Vladimir Vranic – Episcopia Ortodoxă Sârbă a Canadei, Prof. John Cappucci PhD – Assumption University – Windsor, Pr. Dragoș Giulea PhD – Centrul de Formare Cultural-Teologică și Catehetică Sf.

Maxim Mărturisitorul – Montreal, Pr. Maxym Lysack PhD – St. Paul University – Ottawa, Protos. Maxim Morariu PhD - Centrul de formare cultural-teologică și catehetică Sf. Maxim Mărturisitorul – Montreal, Pr. George Bazgan – Episcopia Ortodoxă Română a Canadei, Pr. Ioan Ioniță – Arhiepiscopia Ortodoxă Română a SUA, Pr. Nicolae Codrea – Episcopia Ortodoxă Română a Canadei.

Efervescenței intelectuale i s-a alăturat și bucuria de a descoperi că, indiferent unde ne aflăm, problemele au o rădăcină comună și că singura modalitate de a întări Biserica este o temeinică și serioasă educație. S-a resimțit în cuvintele spuse un sentiment de profundă recunoștință față de lucrarea lui Dumnezeu împlinită prin educație.

Duminică 26 noiembrie, îmbrăcați în haine de sărbătoare, ii și costume tradiționale, membrii comunității de la Catedrala Sf. Gheorghe și Sf. Andrei Șaguna și-au întâmpinat ierarhul la început de Sfântă Liturghie, cu pâine și sare. Sărbătoarea dedicată celui de-al doilea ocrotitor și apărător al Catedralei, Sf. Andrei Șaguna s-a împlinit cu un moment de recunoștință și smerite mulțumiri aduse celor ce au ctitorit această parohie și au construit actuala Catedrală.

Diplome de vrednicie au fost acordate unor membri și ctitori ai Catedralei aflați acum la vârsta venerabilă de 90 de ani. La solicitarea membrilor comunității catedralei, Primarul orașului Windsor a declarat săptămâna 24 noiembrie - 1 decembrie 2023

Săptămâna pionierilor români în Windsor, la împlinirea a 105 ani de la ctitorirea celei mai vechi parohii ortodoxe române din Windsor. PS Episcop Ioan Casian a dat citire Proclamației, iar bucuria putea fi citită pe fețele celor prezenți.

Au fost exprimate emoția și bucuria de a-i avea încă cu noi și de a le putea spune cât de importantă și prețuită este jertfa lor de zeci și zeci de ani pentru a clădi și menține deschisă ușa casei sufletului nostru – Biserica.

Acordând diplomele, Preasfinția Sa a subliniat că: *“Datorită acestor oameni vrednici ne bucurăm astăzi să putem avea o biserică, să putem avea o comunitate care să poată transmite mai departe credința ortodoxă generațiilor care vor urma. Ne aflăm în Anul omagial dedicat persoanelor în vârstă și tocmai de aceea acum, când se împlinesc 105 ani în viața comunității din Windsor, privim cu mare bucurie spre modelele de viață și dedicație pe care această generație ni le lasă.”*

Ziua a fost încununată de agapa frățească care a reunit pe cei care au participat la un weekend al sărbătorii și bucuriei. La sfârșitul acestor zile frumoase, privind prin biserică, am văzut icoana Sf. Andrei Șaguna care îmi amintea de modelul de dăruire a sfântului și de încrederea nestrămutată în adevărata educație.

THE FAITH magazine

Romanian Orthodoxy in America

**YES! I want to subscribe to Credința / The Faith Magazine.
One year subscription (4 issues) — \$ 10 USD / 15 CAD**

**YES! Please send me the 2023 The Faith Almanac
(Almanahul Credința) — \$ 10 USD / 12 CAD**

Make checks payable and mail to:
Vă rugăm să trimiteți comanda pe numele și adresa Arhiepiscopiei:

Romanian Orthodox Metropolia of the Americas
5410 North Newland Avenue • Chicago IL 60656-2026 • USA

Name:

Address:

City:

State:

Zip:

Country:

Phone:
